

คำนำ

คู่มือการอยู่ค่ายพักแรมลูกเสือ – เนตรนารี สามัญรุ่นใหญ่ ฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานหรือหน้าที่ ตามที่ได้รับมอบหมาย เนื้อหาประกอบไปด้วย คำสั่ง กำหนดการในการอยู่ค่ายพักแรม ข้อมูลความรู้พื้นฐาน การจัดการค่าย เงื่อนไขและการผูกแน่น ความสามารถในการเชิงทักษะ การปฐมพยาบาล คำปฏิญาณและกฎของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และการทดสอบระเบียบแถว นอกจากนี้ยังมีข้อมูลในการปฏิบัติหน้าที่ในค่าย แบบบันทึกต่าง ๆ และรวมถึงรายละเอียดการปฏิบัติหน้าที่ของผู้กำกับ ข้อปฏิบัติของลูกเสือ – เนตรนารี ในการอยู่ค่ายพักแรมและผู้ปกครองที่เข้าเยี่ยมค่าย

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือฉบับนี้อาจจะมีประโยชน์ไม่มากนักน้อยเพื่อใช้ประกอบในการปฏิบัติหน้าที่อยู่ร่วมกิจกรรมค่ายในครั้งนี้

ฝ่ายกิจการลูกเสือ

(นายสุรเกียรติ์ ศรีสวัสดิ์)

ผู้จัดทำ

ข้อปฏิบัติผู้กำกับ

1. ให้หัวหน้ากองรายงานทุกครั้ง
2. ให้ลูกเสือ – เนตรนารีอยู่เป็นกอง ไม่ปล่อยไปไหนมาไหนตามลำพัง อยู่กับเด็กตลอดเวลา
3. ดูแลเด็กตลอด ทั้งทำกิจกรรมต่าง ๆ สังเกตพฤติกรรมเด็ก
4. แนะนำช่วยเหลือบางกรณี ดูแลความสะอาด
5. ให้นั่งทานอาหารพร้อมกัน ดูแลอาหาร เหลือคนละ 1 คะแนน
6. ระวังการที่เด็กลืมสิ่งของต่าง ๆ
7. เป็นตัวอย่างที่ดี แก้ปัญหาและเสียสละให้กับเด็ก

ข้อปฏิบัติและกติกาในการเข้าค่ายพักแรม
ลูกเสือ – เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3

1. เชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้บังคับบัญชา ผู้กำกับทุกท่านอย่างเคร่งครัด
2. เชื่อฟังคำสั่งของหัวหน้ากอง นายกอง นายหมู่ หัวหน้าหมู่ ที่ได้รับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชา ผู้กำกับที่ดูแล
3. คอยฟังสัญญาณหรือคำสั่งจากผู้กำกับโดยพร้อมปฏิบัติตามคำสั่งตามที่ได้รับมอบหมาย
4. รักษาความเป็นระบบหมู่ ระบบกอง และความสามัคคีในหมู่คณะ
5. รักษาความสะอาดบริเวณค่ายให้สะอาดเรียบร้อยอยู่เสมอ
6. ไม่หยับฉวยของผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต
7. ไม่นำเครื่องมือสื่อสาร และอื่น ๆ เข้ามาในค่าย
8. ไม่เข้าไปในที่ที่เป็นเขตหวงห้าม
9. หากเกิดเหตุฉุกเฉินให้รายงานผู้บังคับบัญชา

หากพบว่าลูกเสือ – เนตรนารี คนใดที่ไม่ทำตามข้อปฏิบัติและกติกา
จะมีผลต่อการประเมินในการอยู่ค่ายพักแรมในครั้งนี้

วิชาการเปียบแถว

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ลูกเสือปฏิบัติตามสัญญาณมือได้
2. เพื่อให้ลูกเสือปฏิบัติตามรูปแบบต่างๆได้

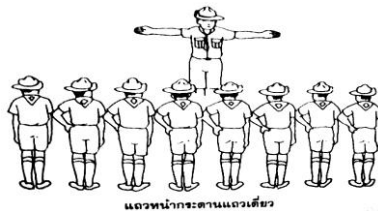
การตั้งแถวและการเรียกแถว

ในการฝึกระเบียบแถวของลูกเสือ ผู้กำกับลูกเสือมักจะใช้สัญญาณมือซึ่งเป็นสัญญาณเจียบ ลูกเสือจะต้องเข้าใจ เพื่อจะได้ปฏิบัติตามได้ถูกต้อง รวดเร็ว การเข้าแถวของลูกเสือนั้น มีหลักการว่านายหมู่จะต้องอยู่หัวแถว และรองนายหมู่จะต้องอยู่หางแถวเสมอ รูปแบบของการตั้งแถวมีดังนี้

1. แถวหน้ากระดานแถวเดี่ยว

เมื่อได้ยินผู้กำกับลูกเสือเรียก “กอง” และเห็นผู้เรียกอยู่ในท่าตรง เขยียดแขนทั้งสองไปด้านข้างเสมอ แนวนวไหล่ มือแบ หันฝ่ามือไปข้างหน้า นิ้วมือเรียงชิดติดกัน

ให้ลูกเสือรีบไปเข้าแถวหน้ากระดานแถวเดี่ยว หันหน้าเข้าหาผู้เรียก โดยนายหมู่ยืนทางซ้ายมือของผู้เรียก ปล่อยให้ผู้เรียกอยู่กึ่งกลางแถวและห่างจากแถวประมาณ 6 ก้าว ลูกหมู่ยืนต่อกันไปทางซ้ายมือของนายหมู่ จนถึงคนสุดท้ายคือรองนายหมู่

การจัดระยะเคียง ถ้า “ปิดระยะ” ระยะเคียงจะเป็น 1 ช่วงศอก คือ ให้นิ้วมือซ้ายทาบสะโพก นิ้วเหยียดชิดติดกัน นิ้วเหยียดชิดติดกัน นิ้วกลางอยู่ประมาณแนวตะเข็บกางเกง แขนขวาแนบกับลำตัว จัดแถวให้ตรงโดยสับัดหน้าแลขวา ให้เห็นหน้าอกคนที่ 4 นับจากตัวลูกเสือเองเมื่อผู้เรียกตรวจแถวสั่งว่า “นิ่ง” ให้นิ้วมือลงพร้อมกับสับัดหน้ามาอยู่ในท่าตรงและนิ่ง

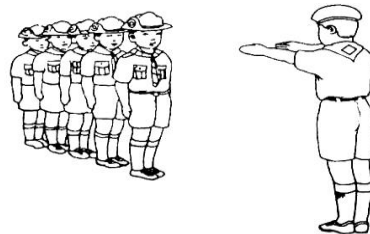
ถ้า “เปิดระยะ” ระยะเคียงจะเป็น 1 ช่วงแขนซ้ายขึ้นเสมอไหล่กว่าฝ่ามือลง นิ้วทั้งห้าชิดกัน ให้นิ้วชี้ซ้ายจดไหล่ขวาของคนต่อไป จัดแถวให้ตรง โดยสับัดหน้าแลขวา ให้เห็นหน้าอกคนที่ 4 เมื่อได้ยินคำสั่งว่า “นิ่ง” จึงลดมือลง สับัดหน้ากลับมาอยู่ในท่าตรงและนิ่ง

กรณีมีหลายหมู่ หมู่อื่นเข้าแถวหน้ากระดานแถวเดี่ยวเหมือนที่กล่าวข้างต้นระยะเคียงระหว่างหมู่เท่ากับระยะเคียงระหว่างบุคคล (คือ 1 ศอก)

2. แถวตอนเรียงหนึ่ง

เมื่อได้ยินผู้กำกับลูกเสือเรียก “กอง” พร้อมกับเขยียดแขนทั้งสองไปข้างหน้าเสมอ แนวนวไหล่ มือแบ หันฝ่ามือเข้าหากัน นิ้วเรียงชิดติดกัน

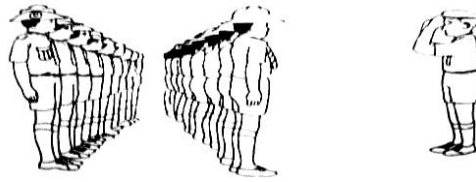
ในกรณีหมู่เดียว ให้นายหมู่ยืนตรงเป็นหลักข้างหน้าผู้เรียก ปล่อยให้ห่างจากผู้เรียกประมาณ 6 ก้าว ลูกหมู่เข้าแถวต่อหลังนายหมู่ต่อ ๆ กันไป จัดแถวให้ตรงคอคนหน้า ระยะต่อระหว่างบุคคล 1 ช่วงแขน (ไม่ต้องยกแขน)

แถวตอนหมู่เดียว

3. แแถวหน้ากระดานหมู่ปิดระยะ

เมื่อได้ยินเสียงเรียกว่า “กอง” และเห็นผู้เรียกยืนในท่าตรง ยกแขนทั้งสองข้างเหยียดตรงไปข้างหน้าขนานกับพื้น งอข้อศอกขึ้นเป็นมุมฉาก กำมือหันหน้าเข้าหากัน

ให้ลูกเสือหมู่แรกเข้าแถวตรงหน้าผู้เรียก และอยู่ห่างจากผู้เรียกประมาณ 6 ก้าว นายหมู่อยู่ทางซ้ายมือของผู้เรียก กะให้กึ่งกลางของหมู่อยู่ตรงหน้าผู้เรียก ลูกหมู่อื่นต่อ ๆ ไปทางซ้ายของนายหมู่ เว้นระยะเคียง 1 ช่วงศอก

หมู่อื่น ๆ เข้าแถวหน้ากระดานข้างหลังหมู่แรกซ้อน ๆ กันไปตามลำดับ เว้นระยะต่อระหว่างหมู่ประมาณ 1 ช่วงแขน

การจัดแถว เมื่อผู้สั่งว่า “จัดแถว” ให้ทุกคน (ยกเว้นคนสุดท้าย) ยกมือซ้ายทาบสะโพก นิ้วเหยียดชิดกัน นิ้วกลางอยู่ในแนวตะเข็บกางเกง แขนขวาแนบลำตัว และสับัดหน้าไปทางขวา เมื่อสั่ง “นิ่ง” ให้ทุกคนลดแขนลงพร้อมสับัดหน้าอยู่ในท่าตรง

4. แแถวหน้ากระดานหมู่เปิดระยะ

ผู้เรียกยืนในท่าตรงยกแขนทั้งสองข้าง งอข้อศอกเป็นมุมฉาก แบะแขนออกจนเป็นแนวเดียวกับไหล่ หันหน้ามือไปข้างหน้า

ให้ลูกเสือเข้าแถว เช่นเดียวกับแถวหน้ากระดานปิดระยะ แต่เว้นระยะต่อระหว่างหมู่ห่างกันหมู่ละประมาณ 3 ก้าว **การจัดแถว** ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับแถวหน้ากระดานหมู่ปิดระยะ

5. แแถวรูปครึ่งวงกลม

เมื่อได้ยินเสียงเรียก “กอง” และเห็นผู้เรียกยืนในท่าตรง แขนทั้งสองข้างเหยียดตรงไปข้างหน้าเสมอ ระดับเอว ฝ่ามือคว่ำ ข้อมือขวากับข้อมือซ้าย แล้วโบกผ่านลำตัวไขว้กันตรงหน้า 3 ครั้ง

ให้นายหมู่ลูกเสือหมู่แรกยืนในแนวด้านซ้ายของผู้เรียกห่างจากผู้เรียกพอสมควร ลูกหมู่อื่นต่อ ๆ กันไปทางซ้ายมือของนายหมู่ เว้นระยะเคียง 1 ช่วงศอก (มือเท้าสะโพก) สับัดหน้าไปทางขวารอคำสั่ง “นิ่ง”

หมู่ที่ 2 และหมู่อื่น ๆ เข้าแถวต่อจากด้านซ้ายของหมู่แรก ตามลำดับ เว้นระยะระหว่างหมู่ 1 ช่วงศอก รองนายหมู่สุดท้าย จะยืนตรงด้านขวาของผู้เรียก ในแนวเดียวกันกับนายหมู่แรก จัดแถวให้เป็นครึ่งรูปวงกลม ยกมือซ้ายขึ้นทาบสะโพก สับัดหน้าไปทางขวา

การจัดแถว เมื่อได้ยินคำสั่งว่า “นิ่ง” ให้ลูกเสือทุกคนลดแขนลงพร้อมกับสับัดหน้ากลับมาอยู่ในท่าตรง

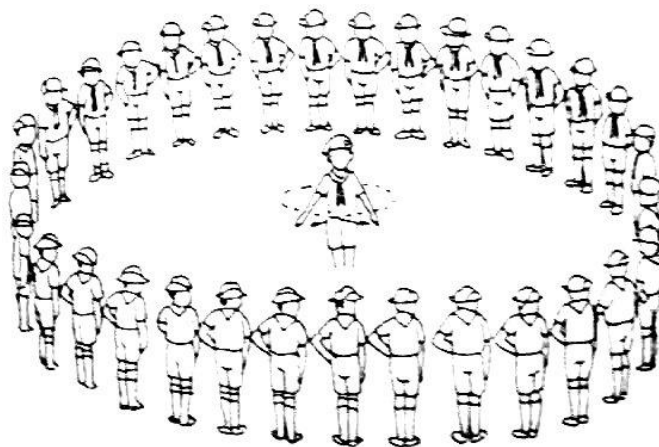

แถวรูปครึ่งวงกลม

6. แถรูปวงกลม

การเรียกแถวแบบผู้เรียกยืนอยู่ที่จุดศูนย์กลาง

เมื่อได้ยินเสียงเรียก “กอง” และเห็นผู้เรียกยืนในท่าตรง เหยียดแขน ทั้งสองข้างไปข้างหน้า อยู่ในระดับเอว ฝ่ามือแบคว่ำไขว้กัน ข้อมือขวาทับข้อมือซ้าย แล้วโบกผ่านลำตัวจากด้านหน้าไปประสานกันที่ด้านหลัง โดยแบฝ่ามือทั้งสองหงายขึ้นหลังจากมือขวาทับมือซ้าย (โบกผ่านลำตัว 3 ครั้ง)

การเรียกแถวแบบผู้เรียกยืนอยู่ที่จุดศูนย์กลาง

การผูกเงื่อน

วัตถุประสงค์

1. ลูกเสือบอกประเภทของเชือกและเลือกใช้เชือกได้เหมาะสมกับงาน
2. ลูกเสือบอกประเภทของเงื่อนและประโยชน์ของเงื่อนได้
3. ลูกเสือสามารถผูกเงื่อนที่จำเป็นในชีวิตประจำวันได้

1. เงื่อนพิรอด

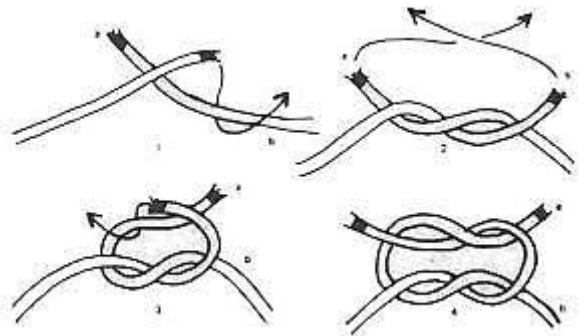
เงื่อนพิรอด เป็นเงื่อนที่ผูกแล้วดึงไม่หลุด แต่แก้ออกง่าย

➤ ประโยชน์

- ใช้ต่อปลายเชือกเล็ก 2 เส้นที่มีขนาดเท่ากัน
- ใช้ผูกโบหรือผูกปลายผ้าพันแผลหรือผูกเชือกกรองเท้า
- ใช้ผูกห่อของ

➤ วิธีผูกเงื่อนพิรอด

1. นำปลายเชือก 2 เส้นที่มีขนาดเท่ากัน วางปลายเชือกเส้นที่ 1 ทับปลายเชือกเส้นที่ 2
2. พันปลายเชือกเส้นที่ 1 ลอดปลายเชือกเส้นที่ 2
3. นำปลายเชือกเส้นที่ 1 ที่พันลอดขึ้นมา ทับปลายเชือกเส้นที่ 2 ที่รองรับ
4. นำปลายเชือกเส้นที่ 1 พันลอดขึ้นมาอีกครั้งหนึ่ง แล้วดึงปลายเชือกทั้งสองให้แน่น

2. เงื่อนขัดสมาธิ

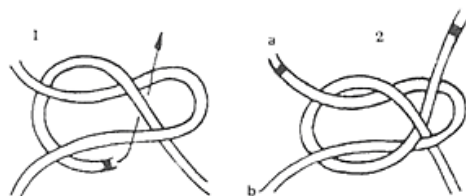
เงื่อนขัดสมาธิ เป็นเงื่อนที่ใช้ผูกกับห่วงหรือขอที่มีอยู่แล้ว

➤ ประโยชน์

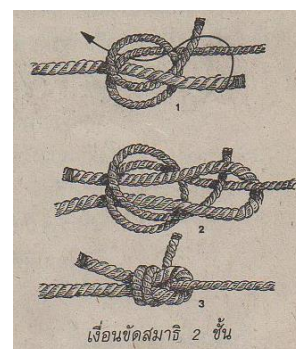
- ใช้ต่อเชือกที่มีขนาดไม่เท่ากัน
- ใช้ผูกเชือกกับห่วงโลหะให้ติดแน่น เช่น ใช้ผูกกับห่วงสมอเรือ

➤ วิธีผูกเงื่อนขัดสมาธิ

1. จบปลายเชือกเส้นใหญ่เป็นบ่วง
2. สอดปลายเชือกเส้นเล็กเข้าใต้บ่วง และพาดทับบ่วงตอนบน
3. สอดปลายเชือกเส้นเล็กลอดล่างบ่วง
4. นำปลายเชือกเส้นเล็กทับบ่วงตอนล่าง แล้วสอดใต้ตัวเชือกเส้นเล็กวางทับขัดกับบ่วงตอนบน
5. ดึงตัวเชือกเส้นเล็กให้แน่น

1 ชั้น

เงื่อนขัดสมาธิ 2 ชั้น

2 ชั้น

3. เงื่อนบ่วงสายธนู

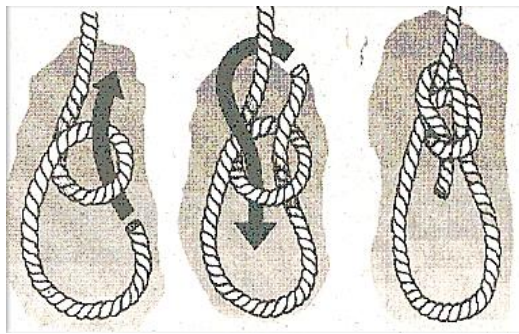
เงื่อนบ่วงสายธนู เป็นเงื่อนที่ใช้ทำเป็นบ่วงที่มีขนาดที่ไม่เลื่อนไม่รูด

➤ ประโยชน์

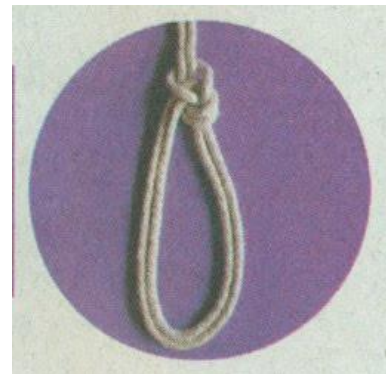
- ทำบ่วงคล้องกับเสาหลักหรือวัตถุ เช่น ผูกเรือ แปะไว้กับหลัก ทำให้เรือ แปะ ขึ้น – ลงตามน้ำได้
- ทำบ่วงคล้องเสาหลัก เพื่อผูกมัดสัตว์เลี้ยง เช่น วัว ควาย เพื่อให้สัตว์เดินหมุนได้รอบ ๆ เสาหลัก เชือกจะไม่พันรัดคอสัตว์
- ใช้ทำบ่วงให้คนนั่ง เพื่อหย่อนคนลงสู่ที่ต่ำหรือดึงขึ้นที่สูง
- ใช้คล้องคันธนู เพื่อโยงคันธนู
- ใช้ทำบ่วงต่อเชือกเพื่อการลากโยงของหนัก ๆ หรือทำบ่วงบาศ
- ใช้ผูกปลายเชือก ผูกถังตั้งถ่วงนอน

➤ วิธีผูกเงื่อนบ่วงสายธนู

1. ขดเชือกให้เป็นบ่วงคล้ายเลข 6
2. จับปลายเชือกสอดเข้าไปในบ่วง (สอดจากทางด้านล่าง)
3. จับปลายเชือกอ้อมหลัง ตัวเลข 6 แล้ววกสอดปลายลงในบ่วงตัวเลข 6 ดึงเชือกให้แน่น

1 ขั้น

2 ขั้น

4. เงื่อนกระหวัดไม้

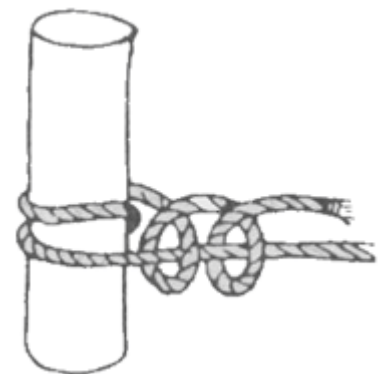
เงื่อนกระหวัดไม้ เป็นเงื่อนที่มีความมั่นคง ผูกง่าย แก่ยาก

➤ ประโยชน์

- ใช้ผูกเรือหรือผูกสัตว์ไว้กับหลักหรือเสา

➤ วิธีผูกเงื่อนกระหวัดไม้

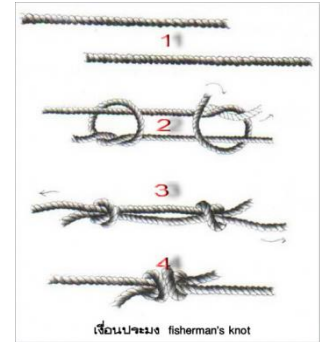
1. เอาปลายเชือกข้างหนึ่งพันหลักหรือเสา 2 รอบ
2. พาดปลายเชือกนั้นบนตัวเชือก แล้วสอดลงในบ่วงเป็นเปลาะแรก
3. นำปลายเชือกเส้นเดิมพาดบนตัวเชือกเหมือนข้อ 2 อีก
4. ดึงปลายเชือกให้แน่น ก็จะได้เงื่อนกระหวัดไม้ที่ต้องการ

5. เงื่อนประมง

➤ ประโยชน์

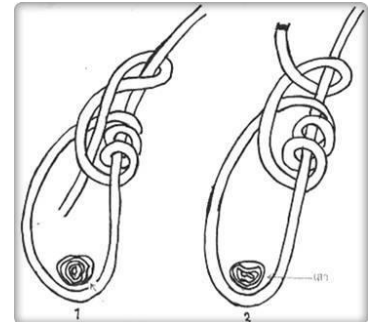
ใช้ต่อเชือกได้ทุกชนิด โดยเฉพาะเชือกเส้นเล็กในลอน เชือกสายเบ็ด ต่อได้ดีกว่าเงื่อนอื่น ๆ จึงเป็นที่นิยมของนักตกปลาชาวประมง และงานต่อเชือกทั่วไป

6. เงื่อนผูกรั้ง

➤ ประโยชน์

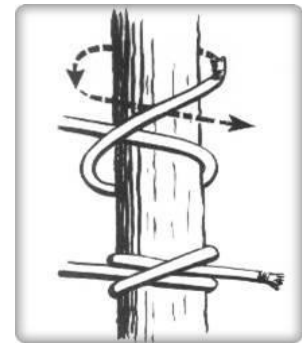
ใช้สำหรับผูกสายเต็นท์ เสาคง เพื่อกันล้ม หรือรั้งต้นไม้กันล้ม หรือใช้สำหรับผูกกับห่วงต่าง ๆ เพราะเงื่อนนี้เลื่อนให้ตึงหรือหย่อนก็ได้

7. เงื่อนตะกรุดเบ็ด

➤ ประโยชน์

เป็นเงื่อนผูกแน่นแต่แก้ง่าย ใช้ในการผูกของ ผูกเสารั้ว ผูกหลัก ผูกตอม่อในการสร้างสะพานทำหอคอย ผูกเบ็ด

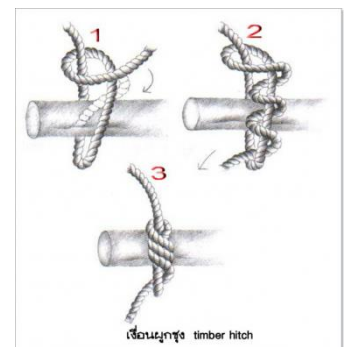

8. เงื่อนผูกซุง

เป็นเงื่อนที่ผูกง่ายแต่แน่น แต่แน่นและแข็งแรง ใช้ทางเชือกผูก ไม่เปลืองเชือก

➤ ประโยชน์

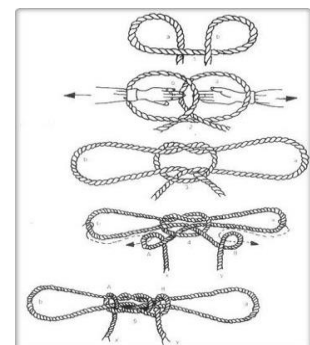
ใช้ลากซุง หรือวัตถุกลม หรือวัตถุทรงกระบอก

9. เงื่อนเก้าอี้

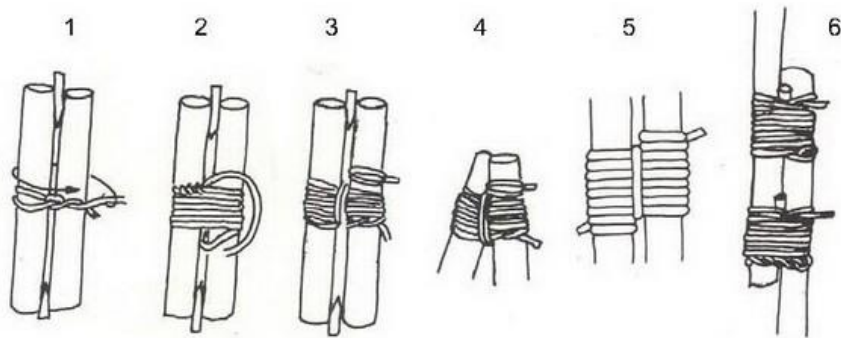
➤ ประโยชน์

เป็นเงื่อนกุญแจใช้ช่วยคนที่ติดอยู่บนที่สูง ไม่สามารถลงทางบันไดได้ หรือ ใช้ช่วยคนขึ้นจากที่ต่ำ ใช้ประโยชน์เช่นเดียวกับบ่วงสายธนู 2 ชั้นยึดกันแน่น โดยมีสิ่งของอยู่ตรงกลางภายในบ่วงเพื่อดึงลากสิ่งของไป ระหว่างจุด 2 จุด

การผูกแน่น

ผูกประกบ 2

ใช้สำหรับต่อไม้ หรือเสา 2 ต้น เข้าด้วยกัน โดยเอาไม้ที่จะต่อมาวางซ้อนขนานกันตรงปลายที่จะต่อ การวางซ้อน ต้องควมซ้อนกันประมาณ $\frac{1}{4}$ ของ ความยาวของไม้หรือเสา เอาเชือกผูกตะกรุดเบ็ดกับไม้ที่เป็นหลัก หรือ อันใดอันหนึ่ง แล้วเอาปลายเชือกบิดพันกัน (แต่งงานกัน) แล้วพันรอบไม้ทั้ง 2 อัน ให้เชือกเรียงกัน ความหนาของเชือกที่พันมีขนาดกว้างของไม้ 2 อันรวมกัน เอาปลายเชือกพันหักคอไก่ (พันรอบเส้นเชือกระหว่างไม้ 2-3 รอบ ดึงให้แน่น แล้วผูกตะกรุดเบ็ดบนไม้ที่มีต่อหรือบนไม้อีกต้นหนึ่ง ที่ไมใช่อันเริ่มต้นผูก)

ประโยชน์

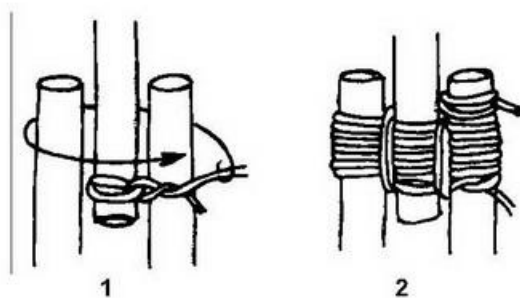
1. ใช้ต่อไม้หลายๆท่อนเข้าด้วยกัน ให้ยาวหรือใช้มัดไม้เข้าด้วยกัน
2. ต่อความยาวของไม้ เพื่องานก่อสร้าง

หมายเหตุ รูป 6 ไม้มีหักคอไก่ แต่ใช้ลิ่มอัด ทำให้เชือกที่ผูกไว้รัดแน่น

ผูกประกบ 3 มี 2 วิธี

วิธีที่ 1

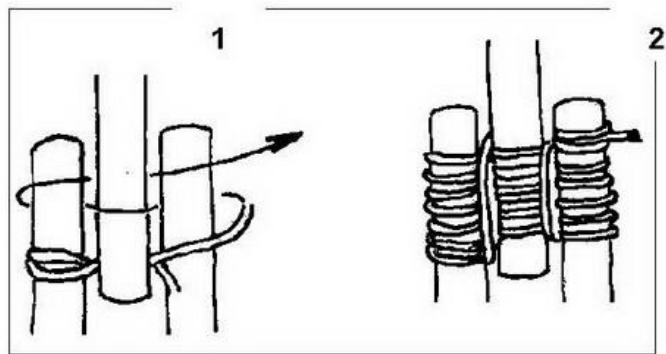
วิธีที่ 1

ผูกตะกรุดเบ็ดที่เสาอันกลาง เอาปลายเชือกบิดขั้วเข้าด้วยกันแล้วพันรอบเสา 3 ต้น ให้พันรอบเสาหรือเสาหลัก มีความกว้างของเชือกพันอย่างน้อยเท่ากับ เส้นผ่าศูนย์กลางของเสาหรือหลัก แล้วลงท้ายด้วยผูกตะกรุดเบ็ดที่เสาอันริม ก่อนผูกตะกรุดเบ็ดหักคอไก่ รัดเชือกระหว่างเสาหรือไม้หลักให้แน่นเสียก่อน

วิธีที่ 2

ผูกประกอบ 3 วิธีที่ 2

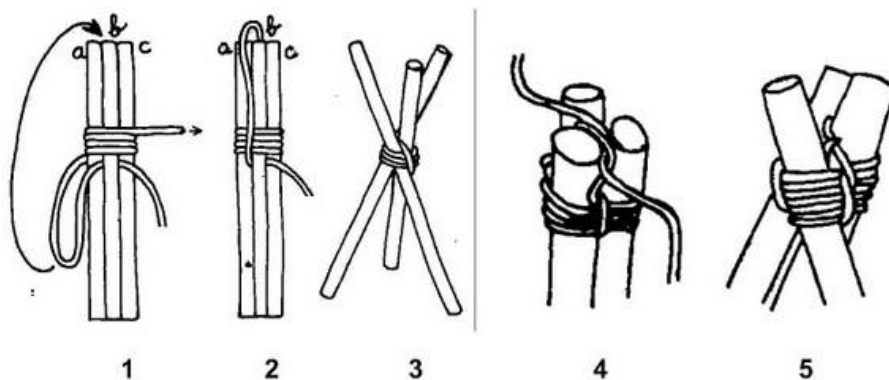

พันรอบเสาสลับเป็นเลข 8 โดยเริ่มผูกตะกรุดเบ็ดที่เสาต้นริมใดริมหนึ่ง แล้วเอาปลายเชือกพันแต่งงานกัน แล้วเอาเชือกพันรอบเสาทั้ง 3 ต้น เมื่อพันได้กว้างพอ หักคอไก่ ระหว่างเสา รัดจนแน่นดีแล้ว จึงผูกเงื่อนตะกรุดเบ็ดที่หลักต้นริมอีกต้นหนึ่งจนลัดต้นกับต้นแรก

ประโยชน์

1. ใช้ต่อเสา หรือ ไม้ให้ยาว
2. ทำเสาธงลอย
3. ต่อประกอบ 3 เพื่อทำขาตั้ง

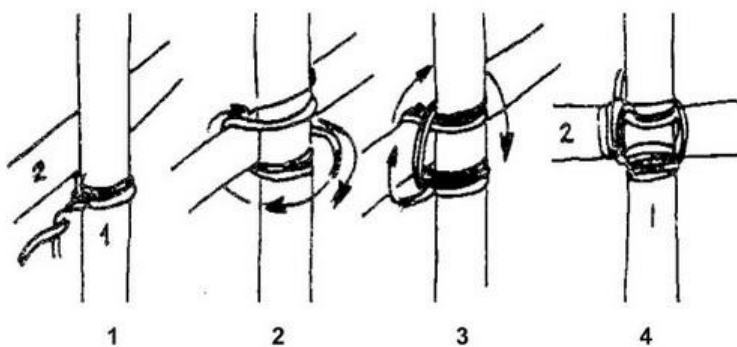
ผูกประกอบสามแบบพันหัวเชือก ผูกประกอบสามแบบพันหัวเชือกกันลွ่ย จะผูกประกอบ 4 ก็ได้

ประโยชน์

1. ทำขาตั้งวางอ่างน้ำล้างมือล้างหน้า
2. ใช้ทำสามเส้าในงานก่อสร้าง

ผูกกากบาท

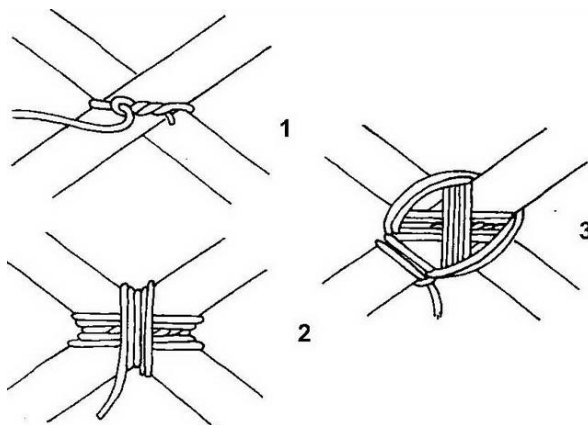

เริ่มผูกตะกรุดเบ็ดที่ไม้อันตั้ง (1) (หรือจะผูกอันขวางก่อนก็ได้) เอาปลายเชือกที่ผูกตะกรุดเบ็ด บิดไขว้กับเชือก (Marry = แต่งงานกัน) แล้วดึงเชือกอ้อมใต้ไม้อันขวางทางซ้าย (ขวาก็ได้) ของไม้อันตั้งอ้อมไปทางหลังไม้อันขวาง ดึงเชือกขึ้นข้างบนทางซ้ายของไม้อันตั้ง ดึงเชือกอ้อมมาทางด้านหน้าไม้อันตั้งไปทางขวาบนของไม้อันขวาง แล้วอ้อมเชือกไปทางด้านหลังไม้อันขวาง ดึงเชือกลงใต้ไม้อันขวางทางขวา ไม้อันตั้ง ดึงออกมาทางด้านหน้าไม้อันตั้ง พันอ้อมมาทางซ้าย แล้วเริ่มพันจากซ้ายไปใหม่ ทุกรอบที่พันต้องเรียงเชือกให้เรียบร้อย พันเชือกวนไป 3 รอบ แล้วหักคอโก่ 2-3 รอบ เอาปลายเชือกผูกตะกรุดเบ็ดที่ไม้อันขวาง (ผูกตะกรุดเบ็ดคนละอันกับขึ้นต้นผูก)

ประโยชน์

1. ใช้ในการการก่อสร้าง ทำนั้งร้านทาสีอาคาร
2. ใช้ในงานสร้างค่ายพักแรม อุปกรณ์การพักแรม

ผูกทแยง

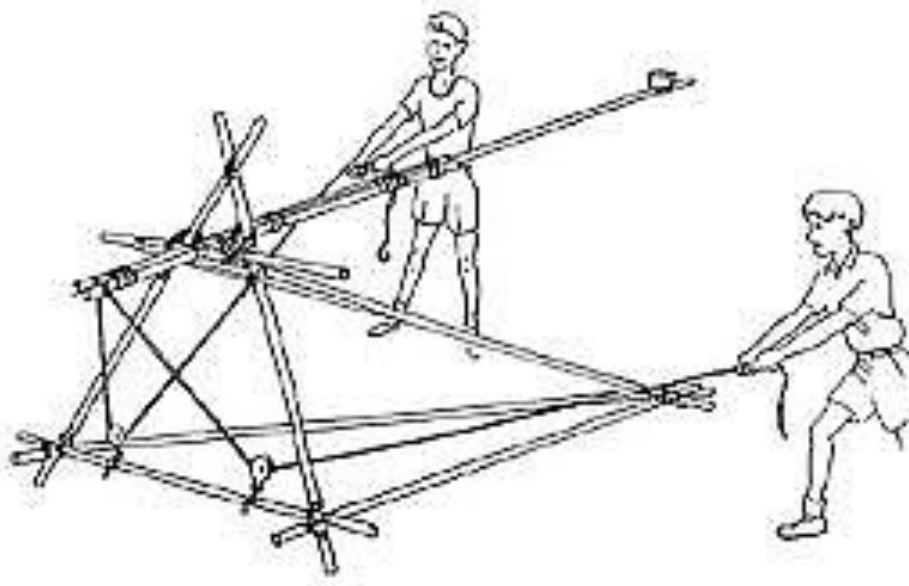

เอาเชือกพันรอบไม้เสาทั้ง 2 ต้น ตรงระหว่างมุมตรงข้าม ด้วยเงื่อนผูกซุง เอาปลายเชือกบิดพันกับตัวเชือก (Merry) แล้วพันรอบไม้เสาทั้ง 2 ต้น ตามมุมทแยงนั้น (มุมตรงข้ามคู่แรก) 3 รอบ แล้วพันเปลี่ยนมุมตรงข้ามคู่ที่ 2 อีก 3 รอบ แล้วพันหักคอโก่ (พันรอบเชือกระหว่างไม้เสา) สัก 2 - 3 รอบแล้วเอาปลายเชือกผูกตะกรุดเบ็ดที่ไม้เสาต้นใดต้นหนึ่ง เก็บปลายเชือกผูกตะกรุดเบ็ดที่ไม้เสาต้นใดต้นหนึ่ง เก็บปลายเชือกให้เรียบร้อย

ประโยชน์

1. ใช้ในงานก่อสร้าง
2. ใช้ผูกเสาหรือไม้ค้ำยัน เพื่อป้องกันเสาล้ม

ตัวอย่างการสร้างเครื่องยิงกระสุนโรมัน

การปฐมพยาบาล

การปฐมพยาบาล หมายถึง การให้ความช่วยเหลือเบื้องต้นแก่ผู้ที่ได้รับบาดเจ็บหรือการเจ็บป่วย เพื่อ

1. ช่วยชีวิตผู้ป่วย
2. ช่วยมิให้ผู้ป่วยต้องทุพพลภาพ
3. เพื่อลดความเจ็บปวดอย่างรุนแรง
4. เพื่อให้หายเป็นปกติได้เร็วขึ้น

การปฏิบัติกิจกรรมลูกเสือ อาจเกิดอุบัติเหตุทำให้เกิดบาดเจ็บขนาดเล็ก เช่น แผลถลอก ของมีคมบาด ของแหลมทิ่มตำ ดังนั้น ลูกเสือควรรู้วิธีปฐมพยาบาลเพื่อจะได้ช่วยเหลือตนเองและเพื่อนได้

แผลถลอก

1. ล้างแผลด้วยน้ำสุกและสบู่ เอากรวดดินที่มีอยู่ในแผลออกให้หมด
2. เช็ดรอบแผลด้วยแอลกอฮอล์
3. ทาแผลด้วยทิงเจอร์ไส่แผลสด
4. ไม่ต้องปิดแผล

ของมีคมบาด

1. บีบให้เลือดชะเอาสิ่งสกปรกออกมา
2. ถ้ามีฝุ่นผงหรือสกปรก ให้ล้างด้วยน้ำสุกกับสบู่
3. ห้ามเลือดที่ไหลออกมาให้หยุดเสียก่อน โดยใช้สำลี หรือผ้าพันแผลซ้อนกันให้ขนาดทับลงบนแผล
4. ทำความสะอาดแผลด้วยแอลกอฮอล์หรือยาล้างแผล พยายามอย่าให้แผลถูกน้ำ
5. ใส่ทิงเจอร์ไส่แผลสด แล้วพันรัดให้ขอบแผลชิดกัน

ของแหลมทิ่มตำ

1. ล้างเอาเศษดินออกให้หมด
2. ใช้น้ำยาไฮโดรเจนเพอร์ออกไซด์ชะล้าง แล้วทำความสะอาดแผลอีกครั้ง
3. ปิดแผล และห้ามแผลถูกน้ำ
4. ไปหาหมอเพื่อพิจารณาฉีดยาป้องกันบาดทะยักและใช้ยาปฏิชีวนะ

เลือดกำเดาออก

เลือดกำเดา คือ เลือดที่ไหลออกทางจมูก เนื่องจากเส้นเลือดฝอยเส้นเล็ก ๆ ในช่องจมูกแตก ซึ่งอาจเกิดจากอุบัติเหตุ เช่น จมูกไปชนกับศีรษะเพื่อน หกล้มจมูกไปกระแทกพื้น เป็นต้น หรือเกิดจากความผิดปกติบางอย่างภายในร่างกายก็ได้ ผู้ที่มีเลือดกำเดาออก เลือดมักจะไหลออกทางรูจมูกเพียงข้างเดียว หรือบางครั้งเลือดอาจจะไหลจากรูจมูกทั้งสองข้างก็ได้

การปฐมพยาบาลเมื่อมีเลือดกำเดาออก

1. ให้ผู้ป่วยยืนหรือนั่งก้มหน้าเล็กน้อย เพื่อป้องกันไม่ให้เลือดไหลลงคอ
2. ใช้มือกดตรงปีกจมูกทั้งสองข้างประมาณ 5 นาที โดยบอกให้ผู้ป่วยหายใจทางปาก
3. ใช้น้ำแข็งหรือผ้าชุบน้ำเย็นวางบนหน้าผาก สันจมูก จนกระทั่งเลือดหยุดไหล
4. ถ้าเลือดยังไม่หยุดไหล ควรขอความช่วยเหลือจากผู้อื่นใกล้ชิดหรือแจ้งให้ผู้ใหญ่ทราบ เพื่อจะได้ช่วยเหลือได้ถูกต้องก่อนเหตุการณ์จะรุนแรงมากขึ้น

การขอความช่วยเหลือจากผู้ใหญ่เมื่อมีเลือดกำเดาออก

ถ้าลูกมีอาการเลือดกำเดาออก หรือประสบกับผู้ป่วยที่มีอาการเช่นนี้ ลูกควรให้การช่วยกันปฐมพยาบาลผู้ป่วยอย่างถูกวิธี แล้วแจ้งให้ผู้ใหญ่ทราบอย่างรวดเร็ว โดยแจ้งให้ทราบถึงสาเหตุความรุนแรง อาการ เพื่อผู้ใหญ่จะได้แนะนำให้ผู้ป่วยได้รับการรักษาอย่างถูกต้อง เพราะอาจจะมีอาการอื่น ๆ แทรกซ้อนเกิดขึ้นได้ภายหลัง

การปฐมพยาบาลเมื่อถูกแมลงกัดต่อย

เมื่อลูกเจอพบเห็นหรือถูกแมลงมีพิษกัดหรือต่อย แมลงเหล่านั้นจะปล่อยเหล็กในและพิษที่ติดกับเขี้ยวฝังเข้าไปในเนื้อคน ทำให้เกิดอาการเจ็บปวดบริเวณที่ถูกกัดหรือต่อย บางคนอาจหมดสติหรือเสียชีวิตได้ถ้ามีอาการแพ้มาก ๆ

ลักษณะอาการ

1. เจ็บปวดบริเวณที่ถูกกัดหรือต่อย
2. ปวด บวม แดงตรงบริเวณนั้น
3. ถ้าแพ้พิษอาจมีอาการปวดศีรษะ คลื่นไส้ อาเจียน หรือมีอาการมากกว่านี้

การปฐมพยาบาลควรปฏิบัติดังนี้

1. ใช้กฤญแจที่มีรูหรือปลายปากกาวงกรอบบาดแผลแล้วกดแรง ๆ เพื่อให้เลือดไหลพาเอาพิษออกมาและเอาปากคีบดึงเหล็กในออก
2. ใช้แอมโมเนียหรือโซดาไบคาร์บอเนตหรือน้ำเกลือ หรือน้ำปูนใสหรือด่างทับทิมหรือทิงเจอร์ไอโอดีนทาบริเวณแผลให้ทั่ว
3. ใช้น้ำแข็งประคบตรงบริเวณแผลจะช่วยบรรเทาอาการปวดได้
4. ถ้าอาการปวดยังไม่ลดลง ควรนำส่งหมอ

การปฐมพยาบาลเมื่อถูกไฟไหม้น้ำร้อนลวก

เมื่อถูกไฟไหม้หรือน้ำร้อนลวก ผู้ได้รับอุบัติเหตุจะมีอาการเจ็บปวดมาก เนื่องจากผิวหนังถูกทำลายลึกลงไปเป็นบริเวณกว้าง จำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือโดยทันที กรณีเป็นมากอาจทำให้ผู้ป่วยเสียชีวิตได้โดยเฉพาะผิวหนังที่ถูกไฟไหม้

ลักษณะอาการ

1. บาดแผลจะมีรอยไหม้เกรียมหรือพองบริเวณผิวหนัง
2. มีอาการปวดแสบ ปวดร้อนบริเวณผิวหนังที่เป็นแผลและโดยรอบ ถ้าเป็นบริเวณกว้างผู้ป่วยอาจหมดสติ

การปฐมพยาบาลควรปฏิบัติดังนี้

1. ให้ทาขี้ผึ้ง วาสลินบริสุทธิ์ หรือน้ำมันพืชทาที่บาดแผลแล้วปิดด้วยผ้าพันแผล หรือ
2. ถ้ามียาแก้ไฟไหม้ น้ำร้อนลวกก็ให้ใช้นั้นทาบริเวณแผลให้ทั่ว แล้วจึงพันแผล
3. ให้รีบนำส่งหมอ

การใช้ผ้าสามเหลี่ยมและเข้าเฝือก

ประโยชน์

1. ใช้ห้ามเลือด
2. ป้องกันการติดเชื้อ
3. พันเฝือกในรายกระดูกหัก
4. ใช้ยึดผ้าปิดแผลให้อยู่กับที่

ชนิดของผ้าพันแผลที่ใช้ในการปฐมพยาบาล แบ่งกว้าง ๆ ได้ 2 ชนิด

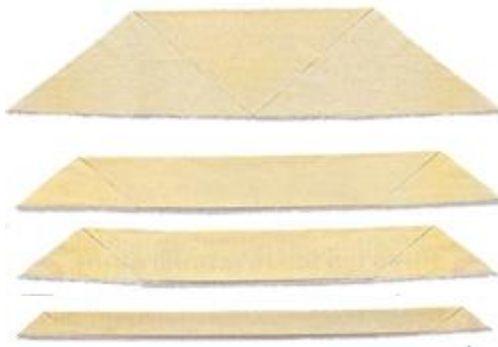
1. ผ้าพันแผลชนิดเป็นม้วน แบ่งเป็นชนิดธรรมดา (Roll gauze bandage) และชนิดผ้ายืด (Elastic bandage)
2. ผ้าสามเหลี่ยม (Triangular bandage) เป็นผ้าสามเหลี่ยมมีฐานกว้าง และด้านประกอบสามเหลี่ยมยาว 36-40 นิ้ว

หลักทั่วไปในการพันผ้า

1. ก่อนพันผ้าทุกครั้ง ผ้าที่พันต้องม้วนให้เรียบร้อย ไม่หลุดลุ่ย
2. จับผ้าด้วยมือข้างที่ถนัด โดยหงายม้วนผ้าขึ้น
3. วางผ้าลงบริเวณที่ต้องการพัน พันรอบสัก 2-3 รอบ เมื่อเริ่มต้น และสิ้นสุดการพัน เพื่อป้องกันไม่ให้ผ้าคลายตัวหลุดออก
4. พันจากส่วนปลายไปหาส่วนโคน หรือ พันจากข้างล่างขึ้นข้างบน หรือ พันจากส่วนเล็กไปหาส่วนใหญ่
5. เมื่อสิ้นสุดการพัน ควรผูกหรือใช้เข็มกลัดหรือติดพลาสติกให้เรียบร้อย แต่ไม่ให้ทับบริเวณแผล
6. การใช้ผ้ายึดต้องระวังการรัดแน่นจนเกินไป จนเลือดเดินไม่สะดวกและกดทับเส้นประสาท สังเกตได้จากการบวม สีผิวซีด ขาว และเย็น พร้อมทั้งผู้บาดเจ็บจะบอกถึงอาการปวดและชา
7. ถ้ามีอาการปวดและชา บริเวณที่พันผ้า ให้รับคลายผ้าที่พันไว้แล้วจึงพันใหม่
8. ถ้าพันผ้าบริเวณนิ้วมือ นิ้วเท้าทั้ง 5 นิ้ว ต้องไม่ปล่อยให้ผิวหนังแนบติดกัน ให้พันผ้าไปตามซอกนิ้วมือ นิ้วเท้า ถ้าพันผ้าบริเวณขาหนีบหรือใต้รักแร้ ใช้ผ้านุ่มๆรองเสียก่อน เพื่อป้องกันผิวหนังขึ้น ถ้าพันแผลบริเวณข้อหรือกระดูก ให้วางผ้านุ่ม ๆ ก่อนเช่นกัน เพื่อป้องกันการกดทับลงไปบนกระดูกหรือข้อโดยตรง
9. การเลือกขนาดผ้าพัน การเลือกขนาดผ้าพันควรเลือกให้เหมาะสมกับอวัยวะที่ต้องการพันผ้า โดยทั่วไปถ้าเป็นคนที่มีความร่างกายในระดับปกติ ควรเลือกขนาดผ้าพันที่นำมาใช้ ดังนี้
 - นิ้วมือ นิ้วเท้า ใช้ผ้าพันแผลขนาดกว้าง 1 นิ้ว
 - ศีรษะ มือ แขนขาของเด็ก ใช้ผ้าพันแผลขนาดกว้าง 2 นิ้ว
 - แขนขาผู้ใหญ่ ใช้ผ้าพันแผลขนาดกว้าง 2-3 นิ้ว
 - สะโพก โคนขา ลำตัว ศีรษะผู้ใหญ่ ใช้ผ้าพันแผลขนาดกว้าง 3-6 นิ้ว

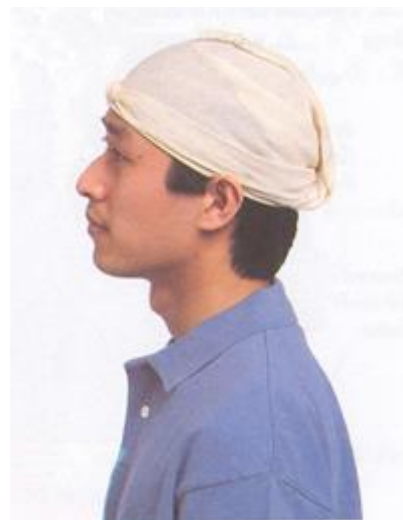
การพันผ้าสามเหลี่ยม

การพันผ้าสามเหลี่ยมมีประโยชน์หลายอย่าง เช่นเดียวกับการพันผ้าแบบม้วน เพราะสามารถดัดแปลงเป็นผ้าพันแผลแบบม้วนได้ ในกรณีที่ขณะนั้นไม่มีผ้าพันแผลแบบม้วนแล้วนำไปใช้กับอวัยวะต่างๆ เช่น ศีรษะ หัวไหล่ แขน ใบหน้า ทรวงอก สะโพก ข้อศอก ข้อเข่า มือ และเท้า เป็นต้น ซึ่งที่นิยมใช้มาก คือ พยุงแขนไหล่ท่าข้อศอกแล้วคล้องคอไว้ หรืออาจพันหอบตามยาวใช้ผูกเพือกได้ด้วย ซึ่งควรใช้เงื่อนไขหรือดัดแปลงในการผูกเสมอ เพราะไม่เกิดบวมกดทับ ผ้าสามเหลี่ยมนำมาจากการพับผ้าผืนหรือผ้าผืนก็ได้ โดยใช้ผ้าสี่เหลี่ยมจัตุรัส แล้วตัดแบ่งครึ่งตามแนวเส้นทแยงมุมก็จะได้ผ้าสามเหลี่ยมตามต้องการ ดังนั้น จึงควรทราบวิธีใช้ผ้าสามเหลี่ยมกับอวัยวะต่างๆ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

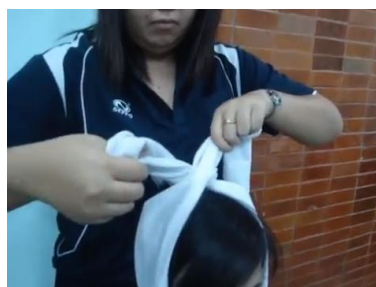
1. การใช้ผ้าสามเหลี่ยมพันศีรษะ

การใช้ผ้าสามเหลี่ยมพันศีรษะจะช่วยยึดผ้าทำแผลที่ศีรษะให้อยู่กับที่ได้ แม้ว่าจะไม่มีแรงกดพอที่จะห้ามเลือดได้ เริ่มต้นโดยการพับฐานของผ้าสามเหลี่ยมให้กว้างประมาณ 2 นิ้ว วางผ้าสามเหลี่ยมทาบลงบริเวณหน้าผากให้ส่วนพับอยู่ด้านนอก มุมยอดของผ้าสามเหลี่ยมจะอยู่ด้านหลังศีรษะแล้วจับชายผ้าทั้งสองไขว้กันอ้อมท้ายทอยผูกเงื่อนพริกดเหนือหน้าผาก แล้วเก็บชายผ้าส่วนมุมยอดให้เรียบร้อย

2. การใช้ผ้าสามเหลี่ยมพันใบหน้า

การใช้ผ้าสามเหลี่ยมพันใบหน้า จะช่วยยึดขากรรไกรล่างหรือบาดแผลบริเวณคาง เริ่มต้นโดยการพับผ้าสามเหลี่ยมให้มีลักษณะคล้ายผ้าพันแผลแบบม้วน มีความกว้างประมาณ 2 - 3 นิ้ว แล้ววางผ้ารองใต้คางทาบลงบนส่วนที่บาดเจ็บ ผูกไขว้กันบริเวณขมับด้านตรงข้ามส่วนที่เจ็บ อ้อมผ้ามาผูกเงื่อนพริกดบริเวณขมับเหนือใบหู

3. การใช้ผ้าสามเหลี่ยมคล้องแขน

การใช้ผ้าสามเหลี่ยมคล้องแขน (Arm Sling) จะช่วยจำกัดการเคลื่อนไหวของแขนและข้อมือที่บาดเจ็บให้อยู่นิ่ง เริ่มต้นโดยวางผ้าสามเหลี่ยมให้มุมยอดของผ้าอยู่ใต้ข้อศอกข้างที่บาดเจ็บ งอข้อศอกให้นิ้วมือน้อยกว่าระดับข้อศอกเล็กน้อย จากนั้นให้จับชายผ้าด้านล่างตลบกลับขึ้นข้างบนไปที่ไหล่ข้างเดียวกับข้อศอกข้างที่บาดเจ็บ แล้วผูกชายผ้าทั้งสองให้เป็นเงื่อนที่ด้านหลังคอ เก็บมุมยอดของผ้าที่ข้อศอกให้เรียบร้อย

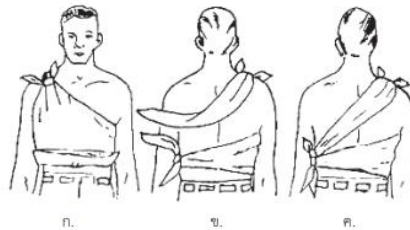

4. การใช้ผ้าสามเหลี่ยมยกแขน

การใช้ผ้าสามเหลี่ยมยกแขน (Elevation Sling) จะช่วยลดการไหลของเลือดที่ออกบริเวณนิ้วมือหรือข้อมือ และยังช่วยลดการเคลื่อนไหวของแขนในกรณีที่มีกระดูกไหปลาร้าหรือกระดูกซี่โครงหัก เริ่มต้นโดยยกแขนข้างที่บาดเจ็บ วางพาดไว้ที่หน้าอกให้ปลายนิ้วมือน้อยกว่าหัวไหล่ด้านตรงข้าม แล้วใช้ผ้าสามเหลี่ยมเปิดเต็มผืนวางพาดบนแขนข้างที่บาดเจ็บให้ปลายข้างหนึ่งพาดอยู่กับหัวไหล่ด้านปกติ จากนั้นจับปลายผ้าด้านล่างอ้อมผ่านแขนจนไปชนกับปลายบนที่หัวไหล่ด้านตรงข้าม แล้วผูกด้วยเงื่อนพิรอด เก็บมุมยอดผ้าที่ข้อศอกให้เรียบร้อย

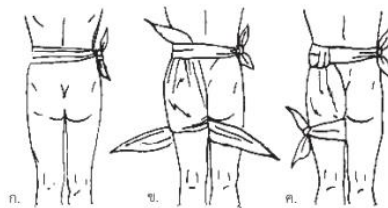
5. การใช้ผ้าสามเหลี่ยมพันอก

การใช้ผ้าสามเหลี่ยมพันอก จะช่วยลดการเคลื่อนไหวบริเวณทรวงอก กรณีกระดูกซี่โครงหัก เริ่มต้นโดยวางผ้าทาบบนหน้าอกแล้วให้มุมยอดของผ้าสามเหลี่ยมพาดขึ้นไปทันทิ้ง แล้วอ้อมปลายผ้าทั้งสามมุมไปผูกมัดทางด้านหลัง

6. การใช้ผ้าสามเหลี่ยมพันสะโพก

การใช้ผ้าสามเหลี่ยมพันสะโพก จะช่วยยึดและปิดบาดแผลบริเวณสะโพก เริ่มต้นโดยวางผ้าทาบบริเวณโคนขา โดยให้มุมที่ยอดของผ้าชี้ขึ้นจับปลายผ้าทั้งสองไขว้กันด้านใน แล้วนำมาผูกเงื่อนพืดรอบบริเวณโคนขาด้านนอก ส่วนมุมยอดของผ้าให้กลัดติดผ้าอีกผืนหนึ่งที่ทำเป็นเข็มขัด

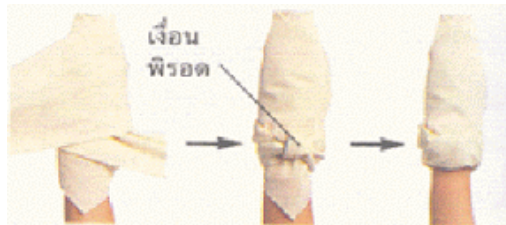
7. การใช้ผ้าสามเหลี่ยมพันข้อศอกและเข่า

การใช้ผ้าสามเหลี่ยมพันข้อศอกและเข่า จะช่วยยึดหรือปิดบาดแผลที่บริเวณข้อศอกและเข่าจากกรณีต่างๆ เริ่มต้นโดยการพับผ้าสามเหลี่ยมให้มีลักษณะคล้ายผ้าพันแผลแบบม้วน มีความกว้างประมาณ 2 – 3 นิ้ว แล้ววางผ้าทาบบริเวณข้อศอกหรือเข่า ส่วนบริเวณที่บาดเจ็บ จับปลายผ้าพันไขว้กัน แล้วผูกยึดด้วยเงื่อนพืดบริเวณด้านตรงข้ามส่วนบริเวณที่บาดเจ็บ

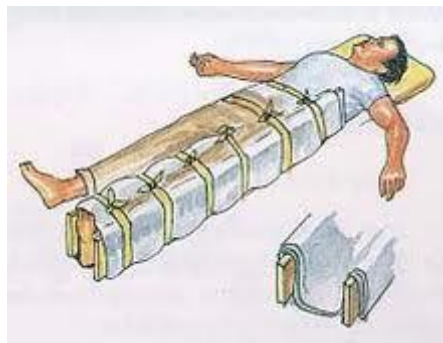

8. การใช้ผ้าสามเหลี่ยมพันมือและเท้า

การใช้ผ้าสามเหลี่ยมพันมือและเท้า จะช่วยปิดหรือกดทับแผลบริเวณมือและเท้า เริ่มต้นโดยวางมือหรือเท้าลงผ้าสามเหลี่ยม แล้วจับมุมยอดของผ้าสามเหลี่ยมลงมาคลุมไว้ ห่อปลายผ้าทั้งสองข้างมาไขว้กัน พันให้แน่น แล้วผูกด้วยเงื่อนพินอด

การเข้าเฝือก

การปฐมพยาบาลผู้ป่วยที่เกี่ยวข้องกับกระดูกหักที่เกิดขึ้นกับส่วนใดส่วนหนึ่งของร่างกายนั้นหลักสำคัญเพื่อต้องการไม่ให้กระดูกส่วนนั้นเคลื่อนไหว หรือเคลื่อนไหวน้อยที่สุดและเป็นการป้องกันมิให้เพิ่มอาการรุนแรงขึ้นเช่นกระดูกหักธรรมดา แต่ถ้าจับพลิกบิดรุนแรงหรือปล่อยไว้ไม่เข้าเฝือก อาจจะเพิ่มเป็นกระดูกที่มึนทะลุผิวหนังเป็นบาดแผลออกมาข้างนอกเป็นต้นดังนั้นจึงจำเป็นต้องให้การช่วยเหลือโดยการเข้าเฝือกอย่างระมัดระวัง เพื่อนำส่งแพทย์ต่อไป

ชนิดของเฝือก

1. **เฝือกธรรมชาติ** คือ เฝือกที่มีอยู่แล้วในตัวผู้ป่วย ได้แก่ อวัยวะหรือกระดูกที่อยู่ใกล้เคียงกับกระดูกที่หักนั้น ใช้เป็นเฝือกชั่วคราวไปก่อนจนกว่าจะถึงมือแพทย์ เช่น กระดูกแขนหักก็ใช้ทรงอกเป็นเฝือก โดยพันให้ต้นแขนนั้นติดแนบกับลำตัวไว้ แล้วนำส่งโรงพยาบาล
2. **เฝือกชั่วคราว** คือ เฝือกที่ทำได้จากวัสดุที่ง่าย ในบริเวณที่เกิดเหตุ เช่น แผ่นกระดาน ไม้บรรทัด ไม้ถือ ด้ามไม้กวาด คันร่มหรือกิ่งไม้ เป็นต้น
3. **เฝือกสำเร็จรูป** คือ เฝือกที่ทำไว้แล้วสามารถนำมาใช้ได้เลย อาจทำด้วยไม้หรือเหล็ก แต่ถ้าเกิดอุบัติเหตุกะทันหันอาจหาไม่ได้

วิธีการเข้าฝือกชั่วคราว

1. สำรองดูว่า กระดูกส่วนไหนหักโดยการจับดูด้วยความระมัดระวัง อย่าจับพลิกหรือบิด เพราะจะทำให้อาการหักรุนแรงขึ้น
2. ให้หาวัสดุที่อยู่ใกล้ตัวที่สามารถใช้ทำฝือกได้พอดีกับอวัยวะส่วนนั้น ๆ รวมทั้งความสะอาดและปลอดภัยด้วย
3. ก่อนจะวางฝือกลงบนอวัยวะส่วนที่กระดูกหัก ให้ใช้ผ้าหรือสำลีวางลงบนอวัยวะส่วนนั้นก่อนให้ทั่วตลอดแนวฝือก เพื่อเป็นการป้องกันมิให้ฝือกกดลงบนผิวหนังโดยตรงซึ่งจะทำให้เจ็บปวดหรือเกิดเป็นบาดแผลขึ้นได้
4. ให้ใช้ผ้าหรือเชือกมัดฝือกนั้น แต่ต้องไม่ให้แน่นหรือตึงจนเกินไป จะทำให้เลือดไหลเวียนไม่สะดวกและเป็นอันตรายได้

การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บ

การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บจะกระทำเมื่อผู้บาดเจ็บได้รับอุบัติเหตุ เป็นลม หรือด้วยเหตุอื่น ๆ แล้วไม่สามารถช่วยเหลือตนเองในการเคลื่อนย้ายจากที่ประสบเหตุหรือที่ตนเองอยู่ ณ ที่นั้นได้ ก็จำเป็นที่จะต้องได้รับการช่วยเหลือจากผู้อื่น ดังนั้น ผู้ให้การช่วยเหลือในการเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในหลักการและวิธีการเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บที่ถูกวิธี และควรรู้จักวิธีดัดแปลงอุปกรณ์บางอย่างที่ใช้ในการเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บได้ถูกต้องและเหมาะสม

หลักในการเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บ มีดังนี้

1. ควรมีความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะในการเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บด้วยวิธีต่าง ๆ พอสมควร
2. ต้องระลึกอยู่เสมอว่าการเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บที่ไม่ถูกวิธีและไม่ระมัดระวังอาจก่อให้เกิดการบาดเจ็บรุนแรงเพิ่มมากขึ้น อาจถึงขั้นพิการหรือเสียชีวิตได้
3. ก่อนเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บต้องตรวจดูอาการผู้บาดเจ็บเสียก่อน หากพบว่ามีความจำเป็นต้องปฐมพยาบาลให้รีบกระทำก่อน เช่น การห้ามเลือด การเข้าฝือกชั่วคราว การผายปอด
4. ไม่ว่าจะเป็นการเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บด้วยวิธีใดก็ตาม ผู้ช่วยเหลือจะต้องดูให้รอบคอบและเลือกวิธีที่เหมาะสมกับเหตุการณ์โดยไม่ทำให้ผู้บาดเจ็บกระทบกระเทือนหรือเป็นอันตรายเพิ่มขึ้น
5. ขณะทำการเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บจะต้องดูอย่างใกล้ชิด สังเกตอาการ ชีพจร และการหายใจ ถ้าหยุดหายใจต้องรีบผายปอด ถ้าหัวใจเต้นอ่อนมากหรือหยุดเต้นต้องรีบนวดหัวใจ (ทำ CPR) ซึ่งควรทำโดยเจ้าหน้าที่ หรือผู้ที่ผ่านการอบรม
6. ถ้าผู้บาดเจ็บได้รับอุบัติเหตุร้ายแรง เช่น ตกจากที่สูง ถูกรถชน ถูกไฟไหม้ ถูกทำร้ายร่างกาย ควรรีบเคลื่อนย้ายแล้วนำผู้บาดเจ็บส่งให้ถึงมือแพทย์โดยเร็ว
7. การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บจะต้องปฏิบัติด้วยความระมัดระวังและด้วยความสุขุมรอบคอบ รวมทั้งจะต้องพิจารณาถึงทิศทางของการเคลื่อนย้ายที่จะนำผู้บาดเจ็บไปสู่ความปลอดภัย
8. เลือกวิธีการเคลื่อนย้ายที่เหมาะสมกับอาการบาดเจ็บของผู้ได้รับบาดเจ็บ
9. ถ้าอยู่ในสถานการณ์เสี่ยงอันตรายต้องรีบย้ายผู้บาดเจ็บออกมาจากที่ประสบเหตุให้เร็วที่สุด

การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บโดยใช้อุปกรณ์

การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บแบบใช้เก้าอี้

ควรใช้เก้าอี้ที่มีความแข็งแรง และเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บที่ยังมีสติอยู่ แต่ไม่สามารถเดินได้ หรือใช้ในกรณีที่ต้องนำผู้ป่วยลงบันได

วิธีปฏิบัติ ให้ผู้บาดเจ็บนั่งพิงเก้าอี้ในท่าที่สบายๆ ให้ผู้ช่วยเหลือสองคนยกเก้าอี้ขึ้น คนหนึ่งจับด้านหลังพนักพิงและอีกคนหนึ่งจับทางด้านหน้าของเก้าอี้ ยกเก้าอี้ขึ้น แล้วพาเดินไปทางด้านข้าง

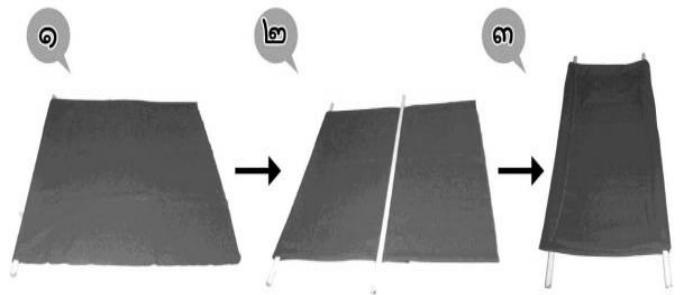

การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บแบบใช้ผ้าห่มทำเปล

เหมาะสำหรับผู้บาดเจ็บที่มีอาการหนัก และจำเป็นต้องใช้เปลสนามแต่ไม่มีเปล จึงต้องดัดแปลงวัสดุมาทำเปล

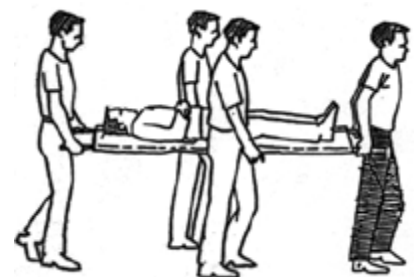
วิธีทำเปล

1. นำผ้าห่มผืนใหญ่ๆ หนาๆ มาคลี่ออก แบ่งเป็น 2 ส่วน พับส่วนที่ 1 มาหาส่วนที่ 2 แล้วสอดไม้พลองตามรอยพับให้โผล่ออกมาทั้ง 2 ข้าง
2. นำไม้พลองท่อนที่ 2 วางลงบนผ้าที่พับไว้ ห่างจากไม้พลองอันแรกพอควร
3. พับชายผ้าห่มย้อนกลับมาทับไม้พลองอันที่ 2 และให้ชายผ้าพาดคลุมไม้อันที่ 1 ได้ เปลที่ใช้ผ้าห่มและไม้พลองทำ

การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บโดยใช้เปลหาม

เปลหรือแคร่มีประโยชน์ในการเคลื่อนย้ายผู้ป่วย อาจทำได้ง่าย โดยดัดแปลงวัสดุ การใช้เปลหามจะสะดวกมากแต่ยุ่งยากบ้างขณะที่จะอุ้มผู้ป่วยวางบนเปลหรืออุ้มออกจากเปล

วิธีการเคลื่อนย้าย

เริ่มต้นด้วยการอุ้มผู้ป่วยนอนราบบนเปล จากนั้นควรให้ผู้ช่วยเหลือคนหนึ่งเป็นคนออกคำสั่งให้ยกและหามเดิน เพื่อความพร้อมเพรียงและนุ่มนวล ถ้ามีผู้ช่วยเหลือสองคน คนหนึ่งหามทางด้านศีรษะ อีกคนหามทางด้านปลายเท้าและหันหน้าไปทางเดียวกัน ซึ่งหมายความว่าผู้ช่วยเหลือที่หามทางด้านปลายเท้าจะเดินนำหน้า หากมีผู้ช่วยเหลือ 4 คน ช่วยหาม อีก 2 คน จะช่วยหามทางด้านข้างของเปลและหันหน้าเดินไปทางเดียวกัน

วัสดุที่นำมาดัดแปลงทำเปลหาม

1. บานประตูไม้
2. ผ้าห่มและไม้ยาวสองอัน วิธีทำเปลผ้าห่ม ปูผ้าห่มลงบนพื้น ใช้ไม้ยาวสองอัน ยาวประมาณ 2.20 เมตร
 - อันที่ 1 สอดในผ้าห่มที่ได้พับไว้แล้ว
 - อันที่ 2 วางบนผ้าห่ม โดยให้ห่างจากอันที่ 1 ประมาณ 60 ซม. จากนั้นพับชายผ้าห่มทับไม้อันที่ 2 และอันที่ 1 ตามลำดับ
3. เสื่อและไม้ยาว 2 อัน

นำเสื่อที่มีขนาดใหญ่พอๆกันมาสามตัว ติดกระดุมให้เรียบร้อย ถ้าไม่แน่ใจว่ากระดุมจะแน่นพอให้ใช้เข็มกลัดซ่อนปลายช่วยด้วย แล้วสอดไม้สองอันเข้าไปในแขนเสื่อ

การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บโดยไม่ใช้อุปกรณ์

การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บแบบพุงเดิน

การเคลื่อนย้ายวิธีนี้ทำโดยมีผู้ช่วยเหลือเพียงคนเดียว เป็นการเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บหรือผู้ป่วยเล็กน้อยมีสติอยู่ และช่วยเหลือตัวเองได้บ้าง

วิธีปฏิบัติ

ผู้ช่วยเหลือยืนคู่กับผู้บาดเจ็บ หันหน้าไปในทิศทางเดียวกัน จับแขนผู้บาดเจ็บข้างใดข้างหนึ่งถ้าผู้บาดเจ็บได้รับบาดเจ็บที่ขา ก็ให้ขาข้างที่บาดเจ็บอยู่ใกล้กับขาผู้ช่วยเหลือ เอามือผู้บาดเจ็บพาดบ่าคล้องคอผู้ช่วยเหลือ จับข้อมือผู้บาดเจ็บไว้ มืออีกข้างโอบหลังผู้บาดเจ็บพาเดิน ต้องพยายามออกแรงพุงผู้บาดเจ็บให้มากที่สุด เพื่อให้ผู้บาดเจ็บเดินได้โดยไม่ต้องใช้แรงมากและเป็นการลดน้ำหนักตัวที่จะลงบนขาในกรณีที่เป็นการบาดเจ็บที่ขา เท้า หรือข้อเท้า

การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บแบบแบกใส่บ่า

ใช้ในกรณีที่ผู้บาดเจ็บหมดสติ หรือถ้ามีสติก็ต้องมีรูปร่างไม่ใหญ่โตมากนัก และผู้ช่วยเหลือต้องมีรูปร่างใหญ่โตและแข็งแรงกว่า สามารถทำได้ 2 วิธี ดังนี้

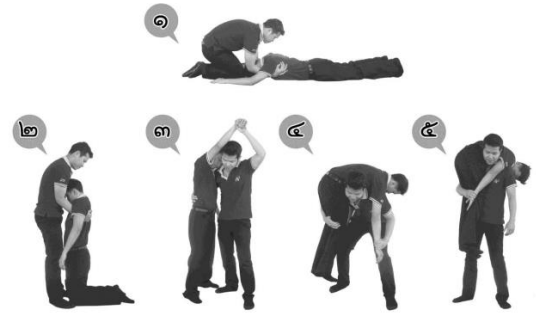
วิธีที่ 1

1. ผู้ช่วยเหลือสัมผัสร่างกายผู้บาดเจ็บ
2. ก้าวเท้าไปยืนคร่อมลำตัวผู้บาดเจ็บ เอามือดึงไหล่ขึ้นมา
3. ใช้มือสอดเข้าใต้รักแร้ทั้งสองข้างจนมือประสานกันได้
4. ดึงตัวผู้บาดเจ็บขึ้นมาจากท่าคุกเข่าจนถึงท่ายืน
5. ใช้มือจับข้อมือผู้บาดเจ็บข้างหนึ่ง ย่อตัวนำผู้บาดเจ็บพาดที่บ่า ใช้มืออีกข้างรวบที่ขาทั้งสองตรงข้อพับ
6. ลุกขึ้นยืน เอามือผู้บาดเจ็บข้างที่จับไว้ตอนต้นส่งไปยังมือที่จับขา
7. ใช้มือข้างที่จับขาผู้บาดเจ็บจับมือผู้บาดเจ็บแทน โดยให้ขาผู้บาดเจ็บอยู่ระหว่างแขนและลำตัวของผู้ช่วยเหลือ

วิธีที่ 2

1. ผู้ช่วยเหลือคูกเข้าเหนือศีรษะผู้บาดเจ็บ
2. ใช้มือทั้งสองสอดเข้าใต้รักแร้
3. ยกตัวขึ้นมาจนอยู่ในท่ายืน
4. ย่อตัวลงแบกผู้บาดเจ็บขึ้นบ่า ให้มือข้างหนึ่งจับข้อมือผู้บาดเจ็บ อีกข้างคล้องขาข้างในผู้บาดเจ็บ ยืนตรง ส่งมือที่จับผู้บาดเจ็บไปยังมือที่ทอดขา แล้วพาเดิน

การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บแบบอุ้มกอดด้านหน้า

เหมาะสำหรับผู้บาดเจ็บที่เดินไม่ได้ และน้ำหนักตัวไม่มากนัก หรือไม่เกินกำลังของผู้ช่วยเหลือ

วิธีปฏิบัติ

1. ให้ยกผู้บาดเจ็บขึ้นมาด้วยการคุกเข่าข้างหนึ่งลง
2. ยกผู้บาดเจ็บขึ้น ให้ผู้บาดเจ็บพักบนเข่า
3. ยกผู้บาดเจ็บขึ้นในท่ายืน เพื่อความนุ่มนวลและป้องกันอันตราย ซึ่งอาจเกิดที่กระดูกสันหลังแล้วพาเดิน ถ้าผู้บาดเจ็บยังมีสติอยู่ ใช้แขนด้านในคล้องคอผู้ช่วยเหลือ

การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บแบบกอดคอชี้หลัง

เหมาะกับผู้บาดเจ็บที่ขา เดินไม่ได้ แต่ต้องรู้สึกตัวดีหรือรู้สึกตัวอยู่บ้าง มีน้ำหนักตัวไม่หนักมาก ไม่เกินกำลังของผู้ช่วยเหลือ

วิธีปฏิบัติ

ให้ผู้บาดเจ็บยืนทาบหลังและกอดคอผู้ช่วยเหลือ ผู้ช่วยเหลือย่อตัวลง พร้อมสอดมือทั้งสองข้างเข้าใต้เท้าของผู้บาดเจ็บ และดึงมือทั้งสองข้างของผู้บาดเจ็บมายึดไว้ในลักษณะไขว้กัน เมื่อทรงตัวได้จึงพาเดิน

การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บแบบใช้สองคนหาม

ใช้ในกรณีผู้บาดเจ็บที่มีอาการไม่รุนแรง ไม่สามารถช่วยตัวเองได้ เหมาะสำหรับย้ายผ่านที่แคบ

วิธีปฏิบัติ

ผู้ช่วยเหลือคนหนึ่งอยู่ทางศีรษะ สอดแขนเข้าใต้รักแร้ของผู้บาดเจ็บ แล้วโอบมาด้านหน้า มือทั้งสองจับให้แน่น ส่วนผู้ช่วยเหลืออีกคนอยู่ด้านหลังหันหน้าไปตามกับคนหลัง ยื่นระหว่างขาทั้งสองของผู้บาดเจ็บ ใช้มือจับใต้เท้าทั้งสองข้างของผู้บาดเจ็บ หลังจากนั้นให้ผู้ช่วยเหลือทั้งสองคนยกผู้บาดเจ็บขึ้นในท่านั่ง แล้วจึงพาเดิน ต้องใช้ความเร็วเท่ากัน

การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บแบบที่นั่งสองมือ

ใช้ในกรณีผู้บาดเจ็บเดินไม่ได้ หมดสติ

วิธีปฏิบัติ

ผู้ช่วยเหลือทั้งสองหันหน้าเข้าหากัน คุกเข่าลงข้างตัวของผู้บาดเจ็บคนละข้างพยุงผู้บาดเจ็บให้อยู่ในท่านั่ง ผู้ช่วยเหลือทั้งสองคนใช้แขนโอบหลังผู้บาดเจ็บบริเวณรักแร้ แล้วใช้มือจับข้อมือซึ่งกันและกัน สอดแขนอีกข้างเข้าที่ใต้เท้าของผู้ได้รับบาดเจ็บ และใช้มือจับข้อมือซึ่งกันและกัน จากนั้นจึงยกผู้บาดเจ็บขึ้นพร้อมๆ กัน แล้วพาเดินไป

การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บแบบอุ้มประสานแครง

ใช้ในกรณีที่ผู้บาดเจ็บมีสติดี และสามารถใช้อวัยวะจับผู้ช่วยเหลือได้

วิธีปฏิบัติ

ผู้ช่วยเหลือทั้งสองคนหันหน้าเข้าหากัน ใช้มือขวาจับข้อมือซ้ายของตนเองและใช้มือซ้ายของตนเองจับข้อมือขวาของอีกคนหนึ่ง มือทั้งสองจะประสานกันเป็นแครง ย่อตัวลงให้ผู้บาดเจ็บนั่งลงบนมือทั้งสอง แล้วให้ผู้บาดเจ็บโอบรอบคอผู้ช่วยเหลือทั้งสอง หลังจากนั้นยกผู้บาดเจ็บขึ้นพร้อมกันแล้วพาเดิน

ประสานมือเป็นแครง

ยกเคลื่อนย้าย

การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บแบบสามคนหาม

ใช้ในกรณีที่ต้องเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บในลักษณะนอน หรือผู้บาดเจ็บไม่รู้สีกตัว ระยะที่เคลื่อนที่ไปไม่ไกลนักและต้องมีผู้ช่วยเหลือสามคน

วิธีปฏิบัติ

1. ผู้ช่วยเหลือทั้ง 3 หันหน้าไปทางเดียวกันและควรเป็นข้างที่ไม่ได้รับบาดเจ็บ ผู้ช่วยเหลือทั้งหมดคุกเข่าลงและเป็นเข้าข้างเดียวกัน คนที่อยู่ทางศีรษะสอดแขนเข้าที่ใต้ศีรษะ คอ และไหล่ ส่วนแขนอีกข้างสอดเข้าที่ใต้หลัง คนถัดมาสอดแขนข้างหนึ่งเข้าที่บริเวณเอวและสะโพก ส่วนอีกข้างสอดเข้าที่ขาที่นอนบน คนท้ายสอดแขนเข้าที่ใต้เท้า และแขนอีกข้างสอดเข้าที่ข้อเท้า
2. ยกผู้บาดเจ็บขึ้นพร้อมๆ กันในท่านั่ง แล้วทุกคนกอดผู้บาดเจ็บให้ด้านหลังของเขานับลำตัวของผู้ช่วยเหลือทุกคน
3. ลุกขึ้นยืนพร้อมกัน เมื่อทรงตัวได้แล้วจึงพาเดินด้วยความระมัดระวังและก้าวเดินไปข้างหน้าพร้อมๆ กัน

การทำ CPR

การทำ CPR คือวิธีปฐมพยาบาลเบื้องต้นที่ช่วยคืนชีวิตแก่ผู้ประสบเหตุมานักต่อนัก ดังนั้นขั้นตอนการทำ CPR ที่ถูกต้องจึงควรเป็นความรู้ที่จำเป็นสำหรับทุกคนไว้ เพราะอุบัติเหตุเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้ทุกที่ทุกเวลา และอาจมีบางสถานการณ์ที่เราต้องพบเห็นผู้ประสบเหตุหมดสติ หัวใจหยุดเต้น ดังนั้นหากเรามีโอกาสและความรู้พอที่จะช่วยชีวิตเพื่อนมนุษย์หรือแม้กระทั่งคนใกล้ตัวได้

การปฏิบัติการช่วยฟื้นคืนชีพ (CPR) หมายถึง การช่วยเหลือผู้ที่หยุดหายใจหรือหัวใจหยุดเต้น ให้มีการหายใจและการไหลเวียนกลับคืนสู่สภาพเดิม ป้องกันเนื้อเยื่อได้รับอันตรายจากการขาดออกซิเจนอย่างถาวร ซึ่งสามารถทำได้โดยการช่วยฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐาน (Basic life support) ได้แก่ การผายปอด และการนวดหัวใจภายนอก

เมื่อเราพบเจอเหตุไม่คาดฝัน และในที่ที่เกิดเหตุมีผู้ป่วยหรือบาดเจ็บ สิ่งแรกที่ต้องทำคือ เช็คสภาพแวดล้อมว่าเป็นที่ที่ปลอดภัยหรือไม่ จากนั้นให้ประเมินผู้ป่วยว่ายังรู้สึกตัวอยู่หรือไม่ หากไม่มีสติ คลำหาชีพจรไม่พบ ต้องรีบช่วยเหลือโดยด่วนภายใน 4 นาที เพราะถ้าเกิน 4 นาที ออกซิเจนในสมองจะหมดไป ควรเรียกขอความช่วยเหลือหรือเรียกบริการการแพทย์ฉุกเฉินจากหน่วยงานต่าง ๆ ทันที เช่น ศูนย์เอร์วาน (เฉพาะในพื้นที่ กทม.) โทร. 1646, สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ โทร. 1669 (ทั่วประเทศ) และ รีบช่วยทำ CPR

ขั้นตอนการทำ CPR

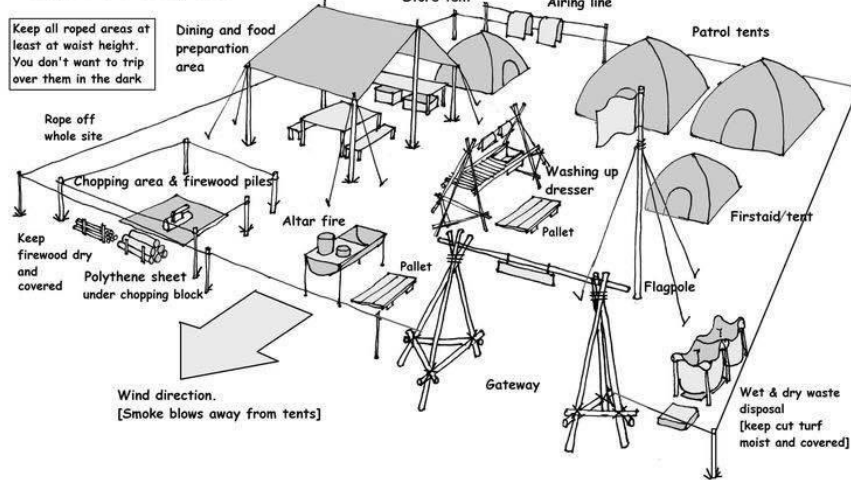
ถ้าผู้ป่วยเป็นญาติสนิทและมั่นใจว่าไม่เป็นโรคติดต่อใดๆ ทำการช่วยหายใจ โดยการเป่าปาก ผู้ป่วย 2 ครั้ง โดยวางปากผู้ช่วยเหลือครอบปากผู้ป่วยให้แนบสนิท บีบจมูกผู้ป่วยให้แนบสนิทและเป่าลมเข้าไป โดยการเป่าแต่ละครั้งให้ยาว ประมาณ 1-2 วินาที จนเห็นหน้าอกผู้ป่วยยกตัวขึ้นพร้อมกับปล่อยให้น้ำอกผู้ป่วย ยุบลงมาอยู่ตำแหน่งเดิมก่อนที่จะเป่าครั้งที่ 2

ทั้งนี้หากไม่มั่นใจให้กดหน้าอกเพียงอย่างเดียวต่อไปเรื่อยๆหรือสลับกับผู้ช่วยเหลือคนอื่น เมื่อครบ 2 นาที

- กรณีผู้ช่วยเหลืออยู่คนเดียว ให้กดหัวใจอย่างน้อย 100 ครั้ง/นาที ต่อเนื่องจนกว่าทีมช่วยเหลือจะมาถึง
- กรณีผู้ช่วยเหลือมากกว่า 1 คน ในหนึ่งรอบของการช่วยฟื้นคืนชีพ คือ การปฏิบัติการกดนวดหัวใจ 30 ครั้ง และช่วยหายใจจำนวน 2 ครั้ง และ ทำอย่างต่อเนื่องกันทั้งหมด 5 รอบ (ใช้เวลาประมาณ 2 นาที) ทำสลับกันไป จนกว่าจะพบว่าผู้ป่วยมีการไอ/ขยับตัว/มีการหายใจ หรือทีมช่วยเหลือมาถึง เราจึงหยุดได้
- การฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐานนั้น จะได้ผลดีต้องกระทำภายใน 4 นาที หลังผู้ป่วย หยุดหายใจ

การจัดการค่าย

Campsite Layout

เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ลูกเสือเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ ใช้เวลาว่างให้มีประโยชน์ ฝึกทักษะชีวิต ทักษะการปรับตัว ทักษะการใช้ชีวิตร่วมกัน ฝึกทักษะวางแผนการจัดการอย่างเป็นระบบและรัดกุม เป็นกิจกรรมในห้องเรียน นอกห้องเรียน และนอกสถานที่ ทำให้ลูกเสือมีความสุขสนุกสนาน เพลิดเพลิน

ที่สำคัญลูกเสือควรมีทักษะความชำนาญด้านเงื่อนเชือกและการผูกแน่น การกางเต็นท์ การประกอบอาหาร การปฐมพยาบาลเบื้องต้นเมื่อมีเหตุฉุกเฉิน และทักษะชีวิตอื่น ๆ

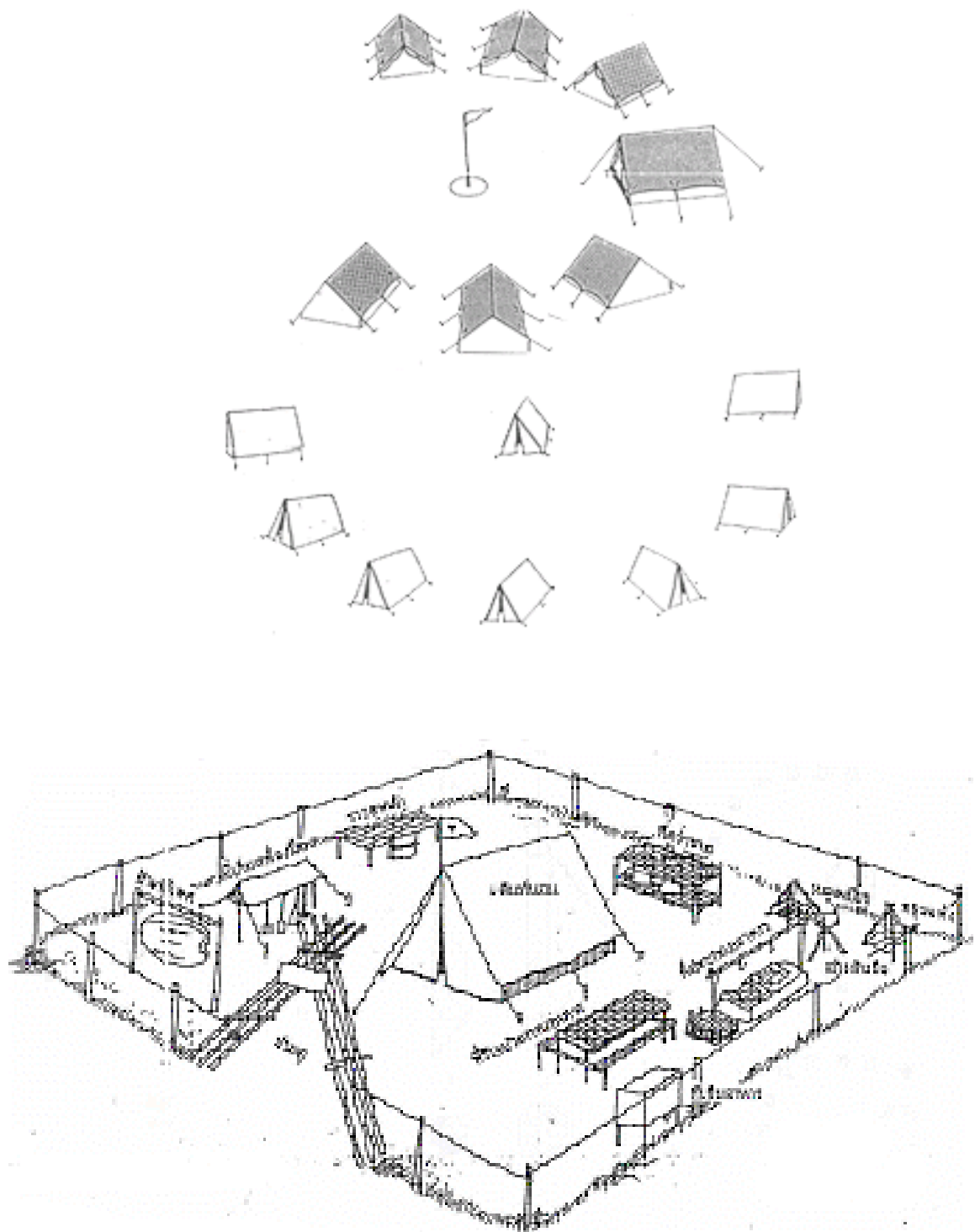
การจัดการค่ายพักแรมลูกเสือ ถือว่าเป็นการสร้างเครือข่าย การได้พบเพื่อนลูกเสือ มิตรสัมพันธ์ ได้ฝึกกิจกรรมให้ลูกเสือ ทำให้มาตรฐานทักษะการจัดการค่ายพักแรมลูกเสือให้สูงขึ้นและอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุขด้วยกระบวนการลูกเสือต่อไป

การสร้างค่าย

การอยู่ค่ายพักแรม หมายถึง การไปพักแรมคืนในสถานที่ต่าง ๆ ที่ไม่ใช่บ้าน หรือที่พักของตนเอง เช่น การไปพักแรมในค่ายลูกเสือ ตามป่าเขาต่าง ๆ ในการอยู่ค่ายพักแรมของลูกเสือ - เนตรนารี ทุกคนจะต้องรู้จักการช่วยเหลือตนเองในทุก ๆ เรื่อง ต้องมีความพยายาม มีมานะและความอดทน มีความเชื่อมั่นในตนเองและรู้จักการแก้ไขปัญหา เฉพาะหน้าโดยใช้หลักเหตุผลช่วยในการตัดสินใจที่เหมาะสมสำหรับการตั้งค่ายพักแรม จะต้องทำการสำรวจ คัดคะเนความเหมาะสมของพื้นที่ แหล่งน้ำเส้นทางคมนาคมเพื่อไม่ให้เกิดความ ผิดพลาดหรือปัญหาต่าง ๆ ที่จะตามมา การเลือกสถานที่ตั้งค่ายและกางเต็นท์ควรมีลักษณะดังนี้

1. เป็นสถานที่กว้างโล่ง พอสำหรับการตั้งค่ายและเหมาะสำหรับที่จะจัดกิจกรรม
2. ระหว่างการอยู่ค่าย
3. พื้นดินบริเวณที่ตั้งค่ายควรจะเป็นดินปนทราย เป็นดินที่พื้นเป็นที่เรียบ ไม่มีน้ำขัง
4. อยู่ใกล้แหล่งน้ำสะอาด ปลอดภัย
5. อยู่ห่างจากต้นไม้ใหญ่ เพื่อป้องกันอันตรายที่จะเกิดจากกิ่งไม้หล่นลงมาทับ
6. ทิศทางของลมเพื่อใช้พิจารณาในการตั้งเต็นท์ที่พัก
7. สามารถหาเชื้อไฟ เช่น ฟืน เศษไม้ สำหรับหุงต้มได้สะดวก
8. การคมนาคมสะดวก ใกล้กับ โรงพยาบาล หรือ อนามัย ใกล้กับสถานตำรวจ
9. ต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าของสถานที่ก่อนจะตั้งค่ายพักแรม

ตัวอย่างการตั้งค่ายและการจัดค่ายหมู่ลูกเสือ

เต็นท์และการกางเต็นท์

การอยู่ค่ายพักแรมของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่โดยทั่วไปแล้วจะใช้เต็นท์บุคคลซึ่งสะดวกต่อการนำติดตัวเพื่อใช้นอน 2 คนต่อ 1 เต็นท์ และเต็นท์ที่จะนำไปกางส่วนมากจะเป็นเต็นท์ 5 ชาย ลูกเสือแต่ละคนจะแบ่งผ้าเต็นท์ไปคนละ 1 ผืน ส่วนเสาและสมอบกก็จะแบ่งกันตามส่วนที่เหมาะสม เมื่อถึงจุดหมายที่จะกางเต็นท์ก็จะรวมอุปกรณ์ของทั้ง 2 คน เข้าด้วยกันเป็นเต็นท์ที่สมบูรณ์ ปัจจุบันเต็นท์ที่ผลิตขึ้นมีขนาดเบาและกะทัดรัด เหมาะสำหรับการนำติดตัวไปได้ทั้งเต็นท์ แต่ยังคงไม่แพร่หลายนัก นอกจากนี้ยังมีเต็นท์ที่สามารถใช้นอนได้ทั้งหมดภายในเต็นท์ 1 หลัง

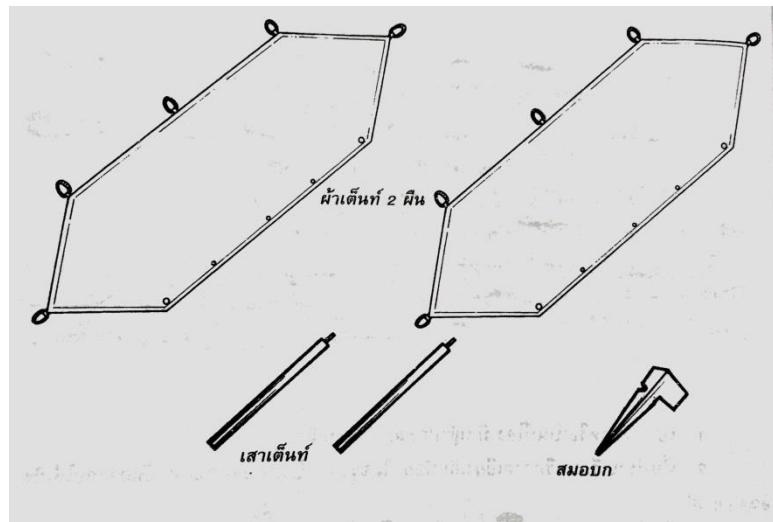
ในที่นี้จะกล่าวถึงการกางเต็นท์ 5 ชาย ซึ่งใช้เป็นเต็นท์ที่พักสำหรับลูกเสือ 2 คน มีขนาดกะทัดรัดเหมาะสมต่อการกางและการเคลื่อนย้าย

การเลือกสถานที่กางเต็นท์

1. เป็นทุ่งนาหรือเป็นที่โล่ง มีหญ้าปกคลุมบ้างเล็กน้อย
2. พื้นี่ราบเรียบหรือลาดเอียงเล็กน้อย ไม่ขรุขระหรือมีของแหลมคม อันอาจก่อให้เกิดอันตรายได้
3. พื้นที่ไม่เป็นแอ่ง ที่ลุ่มหรือหุบเขาหรือที่ซึ่งน้ำสามารถผ่านได้ง่าย
4. อยู่ใกล้แหล่งน้ำ
5. ไม่อยู่ใต้ต้นไม้ใหญ่ เพราะอาจถูกกิ่งไม้หักหล่นทับลงมาเมื่อเกิดพายุหรือลมแรง
6. ไม่เป็นทางเดินผ่านของสัตว์ โดยสังเกตดูจากรอยเท้าสัตว์

หลังจากหาสถานที่กางเต็นท์ได้แล้ว ให้ปรับพื้นที่เก็บก้อนกรวดหรือหินใหญ่ ๆ ออกให้หมด หาหญ้าแห้งหรือฟางแห้งปูรองพื้นก่อนที่จะนำผ้าปูที่นอนมาปูทับอีกครั้ง

อุปกรณ์และส่วนประกอบของเต็นท์ 5 ชาย

1. ผ้าเต็นท์ 2 ผืน
2. เสาเต็นท์ 2 ต้น ต้นละ 3 ท่อน (แต่ละท่อนสามารถต่อเข้าด้วยกันได้ทำด้วยไม้หรือโลหะ มีความสูงตามลักษณะของเต็นท์)
3. สมอบก ทำด้วยไม้หรือโลหะ จำนวนขึ้นอยู่กัลักษณะของเต็นท์
4. เชือกรั้งหัว – ท้ายเต็นท์ (ดิ่งเสาหลักยาวประมาณ 3 เมตร 2 เส้น)

วิธีการกางเต็นท์

1. ดูทิศทางลม ถ้าเป็นฤดูหนาวหรือฤดูฝน ให้หันด้านหลังของเต็นท์หาทิศทางลม ถ้าเป็นฤดูร้อนให้หันประตูเต็นท์หาทิศทางลม
2. ติดกระดุมของผ้าเต็นท์ทั้ง 2 ผืนเข้าด้วยกัน
3. ต่อเสาเต็นท์ทั้ง 3 ท่อนเข้าด้วยกันกดให้แน่น
4. เสียบปลายเสาเข้ากับรูที่หลังคาเต็นท์ทั้งสองข้าง พร้อมกับตึงเสา
5. ชึงเชือกดิ่งปลายเสาทั้งสองกับสมอบก
6. ตอกสมอบกกับห่วงชายเต็นท์ทั้งสองด้านให้ครบ

การรื้อเต็นท์

1. แก่เชือกที่ตึงปลายเสาทั้งสองข้างกับสมอบกออก
2. ล้มเสาเต็นท์ทั้งสองข้างลง
3. ถอนสมอบกที่ยึดชายเต็นท์และที่ตึงปลายเสาทั้งสองข้าง
4. แกะกระดุมเพื่อแยกผ้าเต็นท์เป็น 2 ผืน
5. ทำความสะอาดและพับผ้าเต็นท์ให้เรียบร้อย
6. นำผ้าเต็นท์และอุปกรณ์เก็บรวบรวมไว้ที่เดียวกันพร้อมที่จะเคลื่อนย้าย

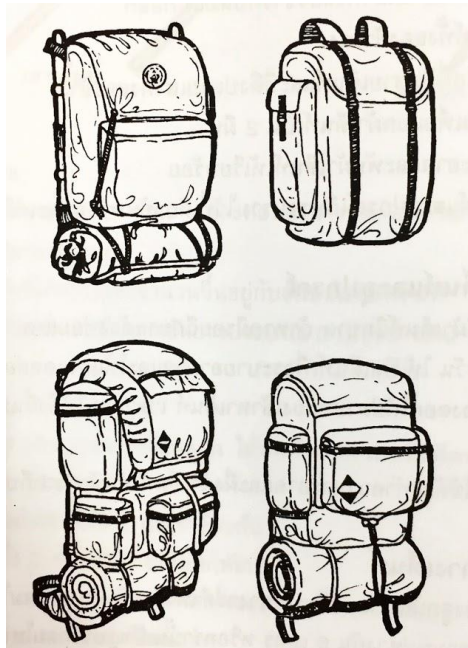
การรักษาเต็นท์และอุปกรณ์

1. ระวังไม่ให้ผ้าเต็นท์ฉีกขาด ถ้าหากมีรอยฉีกขาดต้องซ่อมแซม
2. เวลากลางวัน ให้เปิดเต็นท์เพื่อระบายอากาศและให้แสงแดดส่องเข้าไปได้
3. สมอบกต้องตอกให้ปลายทแยงเข้าหาเต็นท์ เวลาถอนให้ดึงขึ้นมาตรงแนวที่ตอกลงไป อย่างัด
4. เต็นท์เล็กใช้ต้องทำความสะอาดและผึ่งผ้าเต็นท์ให้แห้งก่อนเก็บ

การวางผังกางเต็นท์

การตั้งค่าของลูกเสือนั้น เต็นท์ที่กางจะคำนึงถึงความเหมาะสมในการจัดกิจกรรมโดยจะอยู่กันเป็นหย่อม ๆ ตามหมู่ห่างกัน 6 เมตร หรือนั้นเป็นรูปวงกลมใหญ่ ๆ รอบเต็นท์ผู้กำกับลูกเสือที่จะอยู่ศูนย์กลาง พร้อมด้วยเสาธงและที่แสดงรอบกองไฟ การตั้งเต็นท์ที่สำคัญคือให้ด้านข้างเต็นท์รับทิศทางลม

การบรรจุเครื่องหลัง

การเดินทางไกลเป็นกิจกรรมที่สำคัญของลูกเสือ บางครั้งอาจมีการไปเพื่อพักแรมคืนเป็นระยะสั้นหรือต้องพักแรมหลายคืน ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีกิจกรรมระหว่างที่พักแรมหลายอย่างและหลายวัน ดังนั้นการเดินทางจำเป็นต้องมีการเตรียมวัสดุ สิ่งของ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ที่จำเป็น รวมทั้งอาหารแห้งสำหรับการใช้ชีวิตอยู่ค่ายพักแรมตามที่กองลูกเสือโรงเรียนได้กำหนดสิ่งของดังกล่าวแล้วลูกเสือต้องนำติดตัวโดยใส่ภาชนะที่เรียกว่าเครื่องหลัง โดยนำไปเฉพาะที่จำเป็นจริง ๆ เพราะลูกเสือจะต้องแบกเครื่องหลังตลอดระยะการเดินทางด้วยเท้า ถ้าสัมภาระในเครื่องหลังมากเกินไปอาจมีปัญหาในการเดินทาง

ในการเลือกหาเครื่องหลัง ลูกเสือจะต้องเลือกขนาดที่พอเหมาะ ไม่ใหญ่หรือเล็กเกินไป ทั้งนี้เพื่อให้สะดวกต่อการเคลื่อนย้ายขณะเดินทางไกล

สิ่งของเครื่องใช้ที่จำเป็นที่บรรจุลงเครื่องหลัง

การเตรียมอุปกรณ์เครื่องใช้ที่บรรจุลงเครื่องหลัง ลูกเสือจะต้องนำไปเฉพาะที่จำเป็นและใช้เฉพาะฤดูกาลเท่านั้น มิฉะนั้นจะเป็นการเพิ่มน้ำหนักให้กับเครื่องหลัง สิ่งที่ถูกเลือกควรนำติดตัวไปมีดังนี้

1. เครื่องใช้ประจำตัว เช่น สบู่ แปรงสีฟัน ผ้าขาวม้า รองเท้าแตะ ไฟฉาย ซ้อนส้อม จานข้าว ยากันยุง ถุงพลาสติกสำหรับใส่เสื้อผ้าเปียกชื้น หน้าฝนควรเตรียมเสื้อกันฝนด้วย
2. เครื่องนอน เช่น ถุงนอน ผ้าห่ม เต็นท์ ผ้ารองนอน
3. เครื่องแบบลูกเสือลำลอง เช่น เสื้อยืด ถุงเท้า กางเกง
4. ยาประจำตัวและอุปกรณ์ปฐมพยาบาล เช่น ยาใส่แผลสด พลาสเตอร์ยา สำลี แอมโมเนีย
5. เข็มทิศ สมุดบันทึก
6. อาหารแห้งตามรายการอาหารที่กำหนด

นอกจากนี้ยังมีอุปกรณ์และของใช้ที่จำเป็นแต่ไม่ต้องบรรจุลงเครื่องหลัง เช่น กระติกน้ำ เข็มทิศ (ใช้คาดที่ข้อมือ) หม้อข้าวสนาม มีดพับ ไม้ง่าม

ข้อแนะนำในการบรรจุสิ่งของลงเครื่องหลัง

1. บรรจุของที่มีน้ำหนักมากหรือสิ่งของที่ใช้ภายหลังไว้ข้างล่าง ส่วนสิ่งของที่ใช้ก่อนให้ไว้ด้านบน เช่น แปรงสีฟัน ยาสีฟัน สบู่ ไฟฉาย เพื่อสะดวกต่อการหยิบใช้
2. ของแต่ละชิ้นที่บรรจุลงเครื่องหลังจะต้องไม่ใหญ่หรือเล็กจนเกินไป
3. สิ่งของเครื่องใช้ที่อาจแตกหักหรือเปลี่ยนสภาพได้ควรใส่ในถุงพลาสติกและใส่ชั้นบนสุด
4. สิ่งของที่ควรผูกติดไว้นอกเครื่องหลัง เช่น ผ้าเต็นท์ เสาคันท์ เสื้อกันฝน หม้อข้าวสนาม ถุงนอน
5. สำหรับอาหารควรนำไปเฉพาะอาหารแห้งและเป็นไปตามรายการอาหารที่กำหนด ควรเป็นชนิดที่ทำง่าย ไม่ยุ่งยาก และใช้เวลาประกอบไม่นาน

การก่อและจุดไฟกลางแจ้ง

การก่อกองไฟเป็นกิจกรรมสำคัญอย่างหนึ่งของลูกเสือที่ต้องอาศัยความรู้ ความสามารถ และความระมัดระวังเป็นพิเศษ เพราะนอกจากจะให้ประโยชน์แล้ว ทางตรงข้ามหากลูกเสือขาดความระมัดระวังอาจเป็นอันตรายต่อตนเอง ทรัพย์สิน และสภาพแวดล้อมได้ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องเรียนรู้เพื่อขจัดปัญหาและอันตรายที่อาจเกิดขึ้นได้

การก่อกองไฟ

การก่อกองไฟของลูกเสือแต่ละอย่างต้องทำตามวัตถุประสงค์หรือความต้องการ เช่น ต้องการแสงสว่าง การหุงหาอาหาร ความอบอุ่น หรือเพื่อประกอบกิจกรรม แต่ละอย่างจะมีความแตกต่างกัน ฉะนั้นก่อนที่จะก่อกองไฟควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

สถานที่

1. บริเวณที่จะก่อกองไฟต้องแห้งและไม่มีใบไม้หรือเชื้อเพลิงที่ไวต่อการลุกไหม้
2. ห่างจากอาคาร บ้านเรือน หรือสิ่งปลูกสร้าง
3. ถ้าก่อกองไฟเพื่อปรุงอาหารควรจัดสถานที่ให้กะทัดรัด ชุดหลุมหรือมีก้อนหินวางเพื่อรองภาชนะ
4. หากเป็นไปได้ ควรมีถังน้ำอยู่บริเวณใกล้เคียง

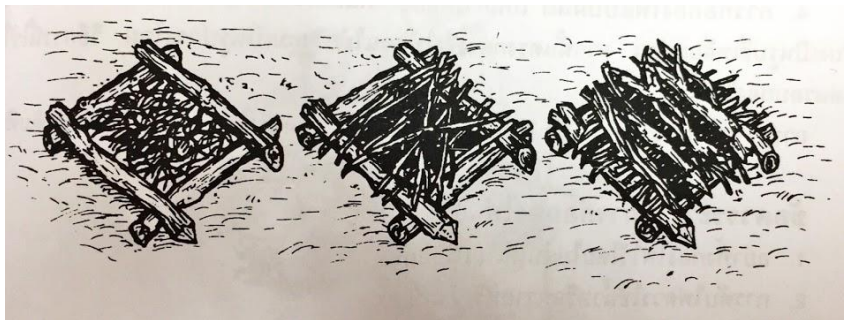
การเตรียมเชื้อเพลิง

ในการก่อกองไฟโดยทั่วไปจะใช้เชื้อเพลิง (เศษไม้) ในบริเวณใกล้เคียงกับสถานที่ตั้งค่ายพักแรม ถ้าหากไม่มีก็จำเป็นต้องเตรียมไปจากที่ตั้งก่อนการเดินทาง เพราะการปรุงอาหารบางครั้งต้องใช้เชื้อเพลิงที่ติดไฟได้นาน รวมถึงการให้แสงสว่างในเวลากลางคืนด้วย

รูปแบบของการก่อกองไฟ

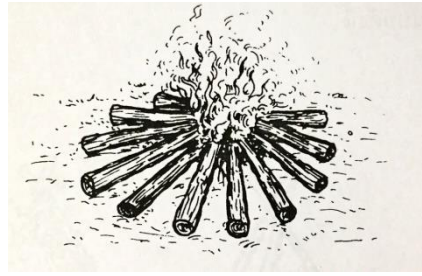
ดังได้กล่าวแล้วว่า การก่อกองไฟต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือความต้องการ ลูกเสือจึงสามารถก่อกองไฟได้หลายรูปแบบ ดังนี้

1. การก่อกองไฟรูปกระโจม

การก่อกองไฟรูปกระโจม หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าแบบกระโจมอินเดียแดง คือ การเอาเศษกิ่งไม้เล็ก ๆ มาสุมกองเป็นเชื้อเพลิง แล้วจึงเอากิ่งไม้ใหญ่มาตั้งสุมกันคล้ายกระโจมดังรูปอีกครั้ง การก่อกองไฟแบบนี้จะให้ความร้อนมาก และให้แสงสว่างมากกว่าแบบอื่น

2. การก่อกองไฟแบบเชิงตะกอน

การก่อกองไฟแบบเชิงตะกอน โดยการนำเอาฟืนท่อนใหญ่กองไว้ก้น เอาเศษไม้กิ่งไม้เล็ก ๆ กองสุมอยู่ตรงกลางเป็นเชื้อเพลิง แล้วใช้ไม้ท่อนเล็กพาดด้านบนอีกประมาณ 2-3 ชั้นก็ได้

3. การก่อกองไฟแบบดาว

การก่อกองไฟแบบดาว เป็นการก่อโดยนำเอาท่อนไม้มาวางปลายชนกันเป็นรูปวงกลมคล้ายซี่ล้อรถจักรยาน โดยปลายไม้ที่ชนกันจะวางอยู่บนเศษไม้เล็กที่ทำเป็นเชื้อไฟ การก่อไฟแบบนี้จะให้ไฟที่มีเปลว

4. การก่อกองไฟแบบผสม

การก่อกองไฟแบบผสม เป็นการก่อกองไฟแบบเชิงตะกอน โดยนำเอาท่อนไม้ใหญ่มาเรียงเป็นรูปสี่เหลี่ยมก่อน จากนั้นตรงกลางจึงใช้ท่อนไม้วางสุมเป็นรูปกระโจม วิธีการนี้ใช้ในการเล่นรอบกองไฟ

การก่อกองไฟควรก่อให้โปร่ง อากาศผ่านได้สะดวก เมื่อกองไฟติดดีแล้วต้องคอยเติมฟืน

ข้อควรระวังในการก่อกองไฟ

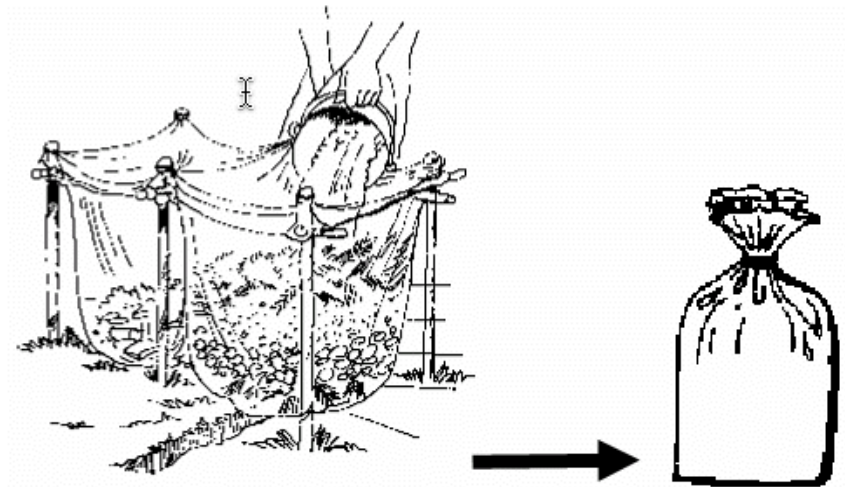
1. อย่าตั้งกองไฟไว้โดยไม่ดับให้เรียบร้อยก่อน
2. การดับไฟควรใช้น้ำหรือทรายหรือดินเปียก
3. เมื่อไฟดับแล้ว ควรกลบและปรับพื้นที่ให้เหมือนเดิม

สุขาภิบาล

หลุมแห้ง - หลุมเปียก

ควรขุดหลุมขนาดลึกพอสมควร ที่ปากหลุมใช้กิ่งไม้ ใบไม้ สานเป็นแผงปิด ใช้ใส่สำหรับเทน้ำที่ไม่ใช้
สิ่งต่าง ๆ จะติดอยู่ที่ฝาปิด จะต้องเปลี่ยนใบไม้วันละครึ่งเป็นอย่างน้อยเอาที่ติดฝาปิดไปเคาะเทในหลุมแห้ง

ปัจจุบันหลุมแห้งและหลุมเปียกนิยมใช้ถุงดำแทน เนื่องจากง่ายและสะดวกเมื่อใช้แล้วสามารถเก็บเศษ
อาหารเศษขยะที่ไม่ใช้ได้เรียบร้อยและนำไปทิ้งในสถานที่ ที่ทิ้งขยะเป็นที่ เป็นทาง